

1507

ДОБАРЪ ДОМАЋИНЪ

ОДЪ

АЦЕ ПОПОВИЋА.

СВЕЗКА ПРВА.

~~MIH~~

НІ 110
Рис. 397/1.1

40

ДОБАРЪ ДОМАЃИНЪ

ОДЪ

АЦЕ ПОПОВИЃА.

СВЕЗКА ПРВА.

КВЪМГОПЕЧАТНЯ І. К. СОПРОНА У ЗЕМУНУ.

1852.

ДОБРАГО ДОМАШНЯ

№ 10

Почтаюцим ма и твереніе мое решетаю-
цим да напишѣтъ болше, и азъ вѣдѣ
имъ паче мѣри благодаренз.

Кенгелацъ.

№ 156738
Див. бр.

ПОШТЕНОРОДНОМЪ ГОСПОДАРУ

И

РОДОЛЮБИВОМЪ СРБИНУ

РАДАСАВУ Т. ТОМЖЕУ,

КУПЦУ

И

ГРАЂАНИНУ ЗЕМУНСКОМЪ,

ЗА ЗНАКЪ

ПОЧИТАНІЯ И БЛАГОДАРНОСТИ

ПОСВЕЋУЕ

САЧИНТЕЛЪ.

ПОИТИКОМОНЕ ТРОИЦКА

ПОИТИКОМОНЕ СРБНА

САВНАКА ТРОИЦКА

КАНА

ПОИТИКОМОНЕ ТРОИЦКА

ПОИТИКОМОНЕ ТРОИЦКА

ТРАПАНИХА СЕРБИКОМОНЕ

КАНА

ПОИТИКОМОНЕ ТРОИЦКА

КАНА

САВНАКА

Високопочитаеми Господару!

Съ коликомъ любви и благодарности за существованѣ и одхраненѣ свое, дете доброе оцу одано быти мора: съ толикомъ се садъ признателности, ово одъ мене зачето, Твоіомъ рукомъ на бели данъ изведено дѣлце, доброты Твоіой, замѣнююћи животъ съ животомъ, препоручуе, захвалюе и приказуе Родолюбиви Србине! И то не, као да мисли са тимъ добротинству Твоє са незнатномъ важности своіомъ достойну хвалу одати, и дуга се оногъ съ коимъ га є доброта срца Твоєга предусрела опростити: него текъ да свету дужность признателности и благодарности предъ лицемъ света очитуюћи, оданость Ро-

Високопочтеніи Господару!

долюбію Твоє нзиви. Увѣрено да
ѣешъ га прирѣшія Твога удостоити,
найвећу ѣе радость и утѣху уживати;
ако у себи толико вредности садржава,
коя ѣе Теби честь принети, лице Ти
осветлати и показати се да є благово-
ленъ Твоє ценити и уважавати знало.
Прими га са усрдіємъ духу Твоє и
нѣгове благодарности сходнимъ. Здрав-
ствуй.

У Земуну 18. Децембра 1852.

Твога Родолубія

искрени почитатель

АЦА ПОПОВИЊЪ.

Родолубія

Осина овина врина врина
 -опен с вни вон н се се да ид ожон
 -ому отя П О Г Р Е Ш К Е. итзонгов
 нива в нд да нлзатнр ТТ се овива

Страна	Врста	Печатано	Читай
1	12	оковаие	оковане
1	15	нит	нит'
2	5	шумни	шумнихъ
3	14	српе му неже	срце му нежеже
5	19	у иги држиѣ	у пѣги држи
12	2	новеседи	невесели
12	8	гледа	гледай
15	14	кои	ког'
21	20	благоеиля	благосиля
22	6	са	садъ
25	4	бресдва	бресква
26	19	ужива и	уживати
27	22	млдоме	мизоме
32	6	ааконе	законе
31	19	с' крива	скриви
34	32	прака	зрака
34	10	коимъ	коим'
37	1	различнога	разликога
37	15	надежнимъ	надежднимъ
46	2	згаѣат'	згарат'
48	1	оний	они'
52	15	курварство	куварство
58	22 23	дидагтики-имао	дидактички -- имо
60	6	юнака	юнака
60	14	у	
61	24	ромонъ	ромонъ
64	24	м' разне	празне
74	19	саданѣ му	саданѣму
77	16	необузме	неодузме
73	14	Обште	обште
86	16	пѣн'	пѣнѣ
92	1	ий'	ї'

Осимъ овихъ већихъ погрѣшака,
може би да ће се и која маня с' непо-
зорности заостављена наћи: зато умо-
љаваю се ГГ. читатели да би е сами
поправити изволели.

Я самъ у огласу явио да ће цела
књига 6 — 7 табака износити, и у
едной части свршена бити; но она иза-
ђе пуно већа него што самъ мислио, т.
е. јошъ еданпутъ толика, — коју ћу,
како у станю будемъ печатати дати.
Имена ГГ. предбројника нисамъ зато
печатати дао, еръ се надамъ да ћеду
они, кои су се на ову преднаписали, и
другу узети. — Што се могъ право-
кривописа и ѣзика тиче, ако коме уз-
буде воля, моћићемо и доцнѣ о томъ
говорити. —

Ноћъ.

Блѣди Мѣсець блѣдимъ окомъ
Дробнихъ звѣзда у округу,
Већъ е био своимъ скокомъ
Ноћи лѣтне полу другу.

Започео; и зрацима
Мрке земљъ, равни сталне
Бѣлимъ овцамъ и янѣцима,
Разсветляво, напунѣне.

Смрти сличне тихость ноћи,
И погледи луна тамне,
Све природне жића моћи
Сномъ држаше оковаие.

У дубрави зверка свака
Дневнимъ трудомъ уморена
Почиваше, нитъ єдина
Гласъ даваше тица лака.

И ветрова одуздана
 Сила клета престала є,
 Ко и она сама дає
 Одъ сна била надвладана.

Брзе рѣке и шумни потока
 Сладки жуборъ, коі' свакогъ путника
 Раздрагава, када у зань прође,
 Садъ ко мртавъ чути с' немогаше. —
 Шта ил' санакъ и на нѣга дође?

Мирна села, мирно спаше,
 А и нѣки синци блудни
 Одъ скрнявнихъ дѣла трудни
 У покою сада сташе.

Мирна ноћ' є зверомъ покой
 И безбрижним' тицам' дала;
 Ал' човеку и нѣговой
 Неситости ние 'мала
 Нит' є могла даровати
 Покой животъ даму прати.

Главу доми онъ и ноћу
 Намереня како худна
 Да изведе и да злоћу,
 И с' ньомъ дѣла своя блудна

На сабрата оли друга
 Баца, да і нѣм' маня руга.

Нѣки тако ноће часе
 У нескладу с' собомъ води,
 Други с' мисли забавля се,
 Како дальне онъ да броди
 Рѣке, землѣ, море синѣ,
 И градове и пустинѣ.

Младъ любовникъ кодъ невесте
 Лежаюћи любовь саня,
 Ал' пробави кадъ већъ честе
 Таке ноћи страсть му маня
 За нѣомъ груди онда стеже
 Први пламень српе му неже.

Старъ делия пренув' одъ сна
 Залудъ празанъ пипа креветъ
 И преврће с' ко да і тесна
 Постеля му за свой скелетъ.
 Друге страсти нѣга муче,
 За к'имъ срце заманъ хуче!?

Млада дѣва и та саня
 Ал' шта хоће незна ясно
 Ёрь одъ чега ко спознаня

Нема, у сну тако красно
Представити немож' себи,
Стваръ да види ко што е у себи.

Удовица ту би нъойзи
Учителѣмъ добримъ била,
И по муци по своіойзи
И ню та бы научила:
Да негуби свое дике
Докъ пролеће трае слике.

Ето ноћи шта намъ носи! —
О блажено зверъ ти си!
Еръ тебѣ покой та приноси, —
Ал' човеку туге веће
Нове яде, нове смеће,
Ноћъ задае,
И докъ трае
Животъ бедни
Све тако е.
Аль ко с' виномъ одлази да спава
Таке бриге немете му глава.

Путници.

Греде * мѣсець путь небеса,
 Трепте звѣзде одъ уреса, **
 И небо се чисто плави;
 Ко да знаде да ноћъ ову
 Има казатъ стазу нову
 Вѣрну дружтву, да г: тама нестрави.

Виномъ плодна где се Фрушка гора
 У стѣнама кончи и каменю,
 И по себи страшна и врлетна;
 Но јошъ грѣе човечиномъ рукомъ
 Уздигнута, и бедемомъ тежкимъ
 Опасана, и у дробу землѣ
 Где е човекъ сачовеку своме
 Ископао са безбожномъ рукомъ
 Да стануе, докъ му животъ трае. —
 И јошъ грѣе што е искигио
 Смртносећимъ грознимъ трѣсковима
 Уздигнуте површия стѣне;
 Па ихъ пази и у нги држиѣ:

* Иде. — ** Накитъ, украса. — Обое Дубровачки.

Да смртъ ѣдномъ кадъ дѣлти стану
 И одъ града и спокойногъ села
 Развалине градигъ и пустинѣ
 И одъ здрава, кляста богаля,
 Незастаю ил' непромашаю. —
 Све беснило што є могло кадгодъ
 Измислити у чрезмѣрю своме,
 Све што душу испуњава страхомъ,
 Све што пако прообразит' може
 Све то стои у прилици худой!
 И гдекоег' кои у зань прође
 Размишлявшег' о удесу чойка
 У гнѣвъ тайни и у ярость баца;
 Сажаленѣ и у очаянѣ,
 У плачь горки и у тугу жалну,
 Напоследку подпалює жеђу
 За осветомъ! —

Туда тихо валовити Дунай
 Непрекиднимъ тѣкомъ своимъ тече
 И грлећи противстаявше му
 Одъ данъ на данъ подронява стѣне
 Човечиомъ рукомъ саграђене —
 Докъ єданпутъ у времену дугу
 Са временомъ непрогута худне! —

Ал' и далъ ступомъ крочи
 Изванъ стѣне несмилѣне

И на Фрушку баци очи
И брегове накіѣне:
Винскомъ лозомъ, древомъ плоднимъ,
Цвеѣемъ, билѣмъ свѣмъ угоднимъ.

Кано онай кой се дави
Чувства своя сва изгуби,
И текъ наду да с' избави
У великой той погуби
Єдва носи очаяну,
Коѣе м' руку поуздану

Пружит': тако путникъ исто
Када града стѣне круте
Онъ остави, и уз' бистро
Дунаво му с' стопе путе;
Па угледа да дивоте
Стоє близ' чуда и страоте.

Онъ испрва снєбива се,
И мукомъ се мучи лото,
На лицу му поставля се
Гнѣва пламенъ, а срдито
Гори срце у несвести,
С' тешка вая и болести:

Єръ свирѣпа гледи вука
Поредъ янца стаят' кротка:

Грозне стѣне града крута,
 Узъ нѣихъ поля обасута:
 Цвећемъ, воћемъ, лозомъ благомъ,
 Зеленъ травомъ свима драгомъ.

Па самъ собомъ онъ премишля
 И борисе се у памети:
 Зашт' страшила она дивля
 Да ту стое и врлети? —
 Ал' дочим' му рай се явля
 Онъ на пако забораля. —

Три путника ногомъ лакомъ
 Раѣмъ туда путоваше,
 И беседомъ свакоякомъ
 Ноћни дремежъ разгоняше
 Да неб' на нѣихъ напануо прие
 Кадъ цѣль іоште извршена ние

И за лећи већъ имъ оста
 Обшта кућа свакогъ коя
 Умореног' жедног' госта
 Радо прима, и свакоя
 Повольства му чини вазда
 Ил' сиромахъ или газда.

Затомъ опетъ плодни брези слѣде
 У одећи разно обученой,

И смирено тѣкъ Дуная гледе
 Где у води сильной и обильной
 Мѣсець купа свое зраке бледе;
 Да у больши и више умилной
 Друге ноши красоти се пази,
 Докъ му сунце свѣтлость неугаси.

А юштѣ далѣ ходеѣ узѣ Дунаво
 Нехотице око ти сѣ отима
 Да погледи нѣму чудо ново
 Кое башта у себѣ обузима:
 Єра зидомѣ ту іѣ человекѣ оково
 Билѣ, предѣлѣ кое разликѣ има:
 Цвѣтѣ Азиѣ, дрво Америке
 И плодови ту сѣ виде Африке.

А путници веѣѣ и то за собомѣ
 Оставише и путе сѣ у село,
 Желеѣѣ єдномѣ веѣѣ да своимѣ ходомѣ.
 Стигну тамо' где ѣе ихѣ весело
 Дочекати, и понудитѣ плодомѣ:
 Шљивке, лозе кое су зацело
 Лѣкѣ наибольши здоровомѣ и уморномѣ
 Добромѣ — лѣку другоме упорномѣ.

И ево ихѣ веѣѣ у селу сѣ виде,
 Те ступаимѣ юште лакшимѣ ходе:

Ко љубавникъ кадъ по соби иде,
 Кадъ сна мисли по ваздуху броде
 љубавнице, те тужне невиде,
 Да е заманъ по ваздуху воде:
 Кадъ већъ драги одъ нѣ се растао,
 И до зоре са другомъ састао. —

Мѣсець блеђи по мало постае,
 Али ништа — некъ свѣтлитъ престане
 Ђра чета на место дошла е;
 Где е светлостъ ноћомъ и у дане
 Нити лети нитъ зими престае,
 И траяће докъ животъ нестане!?
 Толика е љубав домаћина
 Али сладостъ јоштъ већа е вина!

Закуцаше прстомъ на ненџеру —
 Спи домаћинъ газдарица будна:
 „Кои то су што се сада веру“?
 Приповикну газдарица удна. —
 Ђръ текъ санакъ што јој мисли беру
 Устатъ мора уморна и трудна:
 Алъ тако е где се дружтво виѣ
 Где се гости и рабровићъ пиѣ.

Гласъ домаћинъ као крозъ санъ чуе
 Прокомеша с' пакъ подиже главу;

Рече жени: „заръ нечуешъ тує
 Красно дружтво ил' заръ іоште праву
 Мужа дружбу незнашъ коя му є?
 Бре отворай є с у!“
 То домаћинъ, а она ти брже
 Ключъ окрену, па за браву трже. —

Велика се отворише врата
 А унутра три путника па'ше. —
 Благо вама к'им' є така дата
 Часть и срећа крозъ све дане ваше,
 Да где виде лобе васъ ко брата
 И предъ васке пуче носе чаше,
 И повольство у сво чине доба —
 Благо вама, и посліє гроба!

А домаћинъ већъ б'ше на ногу
 И полюбце редомъ с' дружтвомъ брои,
 Па онъ рече: хвала милдомъ Богу
 Кад' се вид'хъ с' приятелѣи мои.
 Сада опетъ весо бити могу,
 И с' капљица разгреват' се твои
 Руйно винце, мили божіи даре;
 Сретни они коі' се с' тобомъ паре?

А тадъ гости ри'чь прихватише:
 И ми смо се давно зажелѣли

Тебе самогъ, а вина сувише:
 Єра с' нигде тако новесели;
 И кодъ тебе коі' слободно дише
 Рѣчь простире как' му срце жели —
 Но ми садъ смо и гладни жедни:
 Дедъ што гледа домаћине вредни.

Хвала браћо што сте се сетили
 Пріятеля свога одъ старина!
 Те сте г' данасъ тако походили,
 Баръ да с' мало поредъ чаше вина
 Разговоримъ с' вама друзи мили,
 Одъ сръбскіе дика и врлина:
 Коє некадъ у веку намъ сяше
 А садъ само ко басна осташе.

А ома ће ево свега бити:
 Єла, пића, доста и повољи
 Да с' мо'ш гладанъ мало заситити
 И чекати на доручакъ болји,
 А ми дотле жеђъ ћемо гасити.
 А ти жено дед' пилиће кољи.
 А рѣчь друга бѣше домаћина:
 Брже дѣцо, ракиє и вина!

Дочекъ.

Веѣъ крозъ прозоръ бѣше мила
 Зракъ зорица объявила,
 С' вѣнцемъ руже око чела,
 Лица драга и весела,
 Тераюћи ноће тмине
 Да намъ данакъ опетъ сине!

А ратаръ се диже благи:
 Плугъ оправанъ и волове
 У добитой новой снаги
 Сад' управи на св'е ниве:
 Да се мучи и да землю оре
 Глади брига да г' зими некорре.

И свакъ пастиръ веѣъ на ногу стои,
 Помнимъ окомъ свое стадо брои:
 Ко е чобанъ свилоруна крда
 Поюћ' тера у поляне равне:
 А ко козаръ на лисната брда
 И литице и гудуре тамне
 Гони козе да с' онуда веру
 Да се веру, листъ и гране ждеру. —

Тако ратаръ и радни
 Већъ устаю зоромъ рано,
 И зной и трудъ лакъ се чини
 У удесу комъ є дано
 Радит', докле седећи у миру
 Други плоде труда му прождиру. —

Дижући се сунце горе
 Поче сипат' зраке сјајне;
 Кои трептећ' крозъ прозоре
 Садъ гледаше чудне тайне:
 Где кодъ доброг' домаћина
 Три весела бише сина.

Застртоме на асталу
 У стаклету не малену
 Старе шљивке бою милу
 Бѣше гледат', где ватрену
 Према зраку сунчаноме
 У погледу лубеноме

Дає пазит' силу свою.
 Коя садъ при ясномъ зраку
 Тако свѣтлу има бою,
 Да се сумња рађа оку:
 Єли сунце што с' у соби сјає
 — Ил' ракиа ону свѣтлостъ дає!

И по старомъ обычаю
 Одъ свѣтле тол' ракіе
 Домаѣину чашу даю
 Прву, да є онъ испие —
 А пакъ за нымъ они редомъ
 Лѣпимъ складомъ и обредомъ.

Онъ у руци држеѣ чашу
 Заче вако бесѣдити:
 Богъ да живи дружбу нашу
 Коя і' спремна вазда пити
 И у слогѣ и любви
 Коя дане свое бави.

Даруй Боже ти весель
 Свима онимъ кои те славе
 Ти изпуни наше желъ:
 Чисте, скромне, вазда праве —
 Даруй нама дуго жи'ти
 Славеѣи те на вѣкъ пити!

То изрече, па искапи
 И наточивъ другомъ пружи:
 Деде брате и ти с' напи
 И дугъ братски садъ одужи
 А кадъ' свршишь посо с' ньоме
 Подай далъ брату своме.

То домаћинъ првомъ рече —
 А овај ти шљивке добре
 Држећ' чашу, речъ започе:
 Богъ да даде да и побре
 Свеколике здраве буду;
 Врашке силе да имъ ненауду!

То изрече, пакъ ѓ сали,
 И комшии своје шалъ:
 Испри брате па ѓ далъ
 Подај другу који се хвали:
 Да испија сваку до дна
 Кад' су пића њимъ угодна.

Тако овај, а комшија
 Испри цѣлу башъ довапи,
 Даюћ' далъ: дед' се напи
 И ти брате кано и ја:
 Да у друштву када смо еднаки
 И при чаши некъ будемо таки!

Сва четир' се трипутъ веће
 Добромъ шљивкомъ обредише —
 Стакло цѣло изпразнише:
 Ѓр' ни еданъ међ' њимъ неће
 Ваикаюћ' се рећи да неможе —
 Таке друге пожив' дуго Боже!

А међутимъ и сланина,
И хлѣбъ и сиръ и лукъ бели,
На асталу кодъ весели
Домаћина, предъ три сина
У погледу сташе миломъ;
Гладъ да гоне својомъ силомъ.

Кано курякъ гладанъ кои,
Блудећ' тражи пишту свою:
Трчи, урла, и свакою
Лачно срце мисо гои —
Обзире се, нюши, вришти,
Ер' га сила глади тишти.

А кад' желянъ ловъ добивъ,
Онъ неноси на скровито
Мѣсто нѣга да прождрие;
Но ома га халовито,
Где ухвати оштримъ зубомъ крои:
Ер' гладъ нигда никог' се небои.

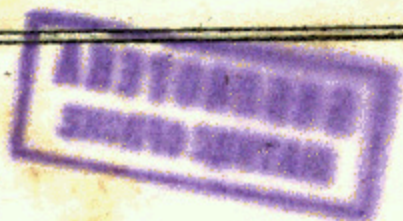
Так' путници наши сада
Изнурени уморени
И одъ пута и одъ глада,
Хлѣбъ и сиръ имъ принесени,
Силномъ вољомъ присмакаше силно;
Па ракиомъ заливаш' обилно.

Већъ и друго напунѣно
 На асталу стакло ста'ше,
 Да орабри уморено
 Дружтво мило данасъ наше;
 Коѣ вазда весело и здраво,
 И на земљи себ' блаженство право

Рая вѣчногъ створило є.
 Ср' ужива све радости,
 Коѣ небо открило є
 Само оном' кој' сладости
 Руевнога зна ценити вина.
 А така су сва три ова сина!

Єдућ' пиюћ' у говору
 Пробавляше време драго,
 Докъ домаћинъ рече збору:
 Чуйте браћо слово благо
 Што би реко (само кадъ бы знао
 Да с' тимъ нећу учинит' вам' жао?)

Сунце і' већемъ одскочило
 Ми јоштъ пиће неменямо.
 Ракиѣ се доста пило,
 Садъ о вину да с' старамо:
 Време гости мислимъ да є дошло,
 Четвртъ дана єра већ' є прошло.

То домаћинъ, нато они
 Ко изъ едногъ сва три грла
 Речъ рекоше: ми смо склони
 Домаћина жело врла
 Испунити, свугде и свакада;
 А најприе око 'вака рада!

Руйно вино изъ подрума
 Донешено, асталъ краси;
 (Драгъ помоћникъ свакогъ ума,
 Кои прси с' њиме кваси!)
 И свѣтлећи с' дичи чашу пуну
 Кою гледамъ радиѣ негъ круну.

А домаћинъ опетъ заче:
 Пите браћо вино сада
 Изъ когъ п'внећ' с' искра скаче,
 Те свакога стара млада
 Разведрава, растеруѣ тугу
 И учи га презирати ругу.

Ютромъ ранимъ пимо нѣга,
 Еръ то тѣлу вазда прія;
 И до дана последнѣга
 Нек' нам' с' чаша вазда вія,
 У рукама виномъ напуњѣна,
 Поредъ дружтва овако желѣна.

Пите браћо капль ладне
 Руєвнога ютромъ вина,
 С' нѣим' гоните мисли ядне
 (Кое рађа срца тмина —)
 Рана роса сваку травку пои
 Рана капля некъ нам' срца гои.

Узаямнимъ так' говоромъ
 Кратко време проводише,
 И природномъ себи оромъ
 Чаше пуне, чисто пише.
 А међу тимъ већ' готово теме
 Зрац'ма сунце гледало е земль.

Кадъ еданпутъ изъ ненада
 Сви тргоше очи свое:
 Кое ово што нам' сада
 На веселъ иде мое?
 Благо нѣму жива м' била майка
 Кадъ е сретна родила юнака.“

Рече газда, а пречасни
 Гостъ излѣзе изъ колеса
 На прсахъ му трепти ясни
 Крсту скученъ синъ небеса:
 У бисерю и каменю драгом'! —
 Кои' смртъ нехтѣ одхрвати снагомъ.

Кадъ домаћинъ нѣга виђе,
 И остала сва три друга
 На лицу имъ знакъ изиђе
 Чувства силна радостнога:
 Те сва четиръ преданъ изађоше
 И руку му часну целиваше.

Благодарно онъ ихъ прима
 И весело уста лице,
 Цѣлу є имъ сада свима;
 Пакъ к'о отаць посредъ дѣце
 Любеће га кадъ са дальнѣгъ пута
 Неизвѣстногъ одъ удеса крута

Поврати се, радую се;
 И грле га и питаю:
 Где і' толико бавио се
 У комъ ли є био краю?
 Тако брате сва четири ова
 Око госта скупиле се нова!

Онъ у собу ступаюћи
 Благосиля дружтво цело,
 Ово пакъ се кланяюћи
 Прима мило и весело
 Благосове честитога оца
 Коі' на прсахъ сина носи Творца.

И кадъ већ се посадише
 Око стола изобилна
 Сва четыр' му назравише,
 (Држећ' чаше вина силна):
 Добро дошо одавна желани
 Дични госте са Богомъ послани.

Онъ здравицу њину прими
 Па наздравив' 'вако рече:
 И ви Богъ до вазда сви ми
 Здрави били, и да с' стече,
 Све што данасъ одъ Бога желите —
 Да с' безъ бриге навекъ веселите.

Да Богъ даде све колике
 У овакомъ гледи збору;
 Ђра одъ те вѣкъ прилике
 Нема болѣ смртном' створу —
 Весел'те се браћо у радости,
 Виномъ гонте све ваше жалости.

Тако отацъ па испише
 Сви колици своје чаше,
 И са хукомъ оставише
 На св'а мѣста гдѣно ста'ше —
 Па разликомъ време са беседомъ
 Проводише чезнећ' за обѣдомъ.

А међу тимъ указа се
 Домаћица међу њима,
 И знакъ већ' да поставља се
 Време да є, даде свима:
 Носећ' чаршавъ и столна посуђа
 И за єло потребна оруђа.

Па гласъ даде: нек' опрости
 Доброта ми сада ваша,
 Што васъ крећемъ мили гости
 Одъ астала и одъ чаша:
 Єр' зракъ сунца подне нам' є дов'о
 А и єло скоро є готово.

А ти дотле домаћине
 Гости наше одведиде'
 И до баште нек' учине
 Шетню малу и нек' виде,
 У чем' и ми одъ покоя дане
 Пробавлямо веселе и славне.

Она рече, а на ноге
 Добра браћа дигоше се,
 И знакъ у свем' своє слоге
 Показуюћ' кренуше се,
 Путь хвалѣне толико градине;
 Где у складу цвиетъ разлик' сине. —

Гостба.

Любке баште просторъ украшени
 Указа се ходѣнимъ гостима,
 И крозъ летве дивно усађени
 Строй цветића боіомъ различнима,
 И дрвеће родомъ оборени,
 Тежкихъ грана, с' драгимъ плодовима,
 Бѣше гледат' у милом' погледу,
 Где све стои у дивноме реду.

С' ѓдне стране пазе се ябуке
 С' плодовима шарено руменим';
 Различитог' укуса и струке —
 Ѓдне летњим' а друге ѓсенњим'
 Доспѣваюћ' временомъ у руке
 Домаћина кои ихъ огњним'
 У ракію пламеномъ претвара;
 Да с' за гнилежъ и трулежъ нестара.

Опетъ далъ виде се дрвећа:
 Сочне крушке, и бадема слатка,
 И плодове, кое са пролећа
 Даю дрва, пуна любког' ладка —

(Подъ коимъ се душа дремаюћа
 Радо моћногъ наслађуе санка.)
 Далъ с' види и кайсія родна
 А пакъ за нѡмъ плодомъ бресква поздна.

Али просторъ савъ одъ десне стране
 Где се ова дрвећа налазе,
 Засађенъ е родомъ одабране
 Руйне лозе, на којој се пазе
 Грдни грозди одъ зраке сунчане
 Зарудѣвши; к'ѣх помно облазе
 Брижне стопе вернога чувара:
 Да зверъ, птица, човекъ ихъ нехара.

Такъ дрвеће с' те се види стране,
 Нееднакимъ што часомъ доспева
 Ср' еднога већ' плодови хране
 Лачногъ чојка, а друго приспева,
 Едногъ гране већ' видишь обране,
 Друго истомъ почне да сазрева —
 И све едно за другиме слѣди,
 Како света природа одреди.

О премили ви оку погледи!
 Зашт' красъ вашъ насъ тако очарава,
 Зашт' природа исто неуреди
 Да подобно срце обаява

Метѣжъ людски? у комъ себе гледи
 Безпрестано, и труди с' бадава
 Изъ вртлога избавити зала —
 Срѣ моѣ, слабу природа му и' дала!

О ма како веселогъ изгледа,
 Силомъ лажи дружтво сакупљено;
 Ликъ радости носеѣи! ал' с' не да
 То сакрити што е нагонѣно:
 Где свакъ само извршити гледа,
 Оно дѣло што ће с' уопѣно
 Одобрити, и признатъ за красно;
 А дажъ види свакъ у нѣму ясно.

О три пута блажено дрвеће!
 Срѣ ѣзика и страсти не знате
 Клету силу, којою с' нигда неће
 Мирномъ стати, но е увекъ прате:
 Злоба, зависть, и неволѣ веће,
 Које свима узаямно крате
 Уживати срећу и веселѣ,
 И гледати испуњене желѣ.

Но у башту опетъ се вратимо
 Да и с' леве видимо е стране
 И разлико окомъ да пратимо
 Любко цвеће које у нѣой хране

Лонци, земля, па да се чудимо —
 Одъ кудъ цвеће одъ тако избране
 Лѣпоте се онуда налази?
 Ёр' у селу с' нато редко пази:

Лиеръ бѣли, траторъ и ружица
 У лѣпоме ту се виде складу,
 И с' ведрога мирисъ даюћ' лица
 Кога носећ' по зеленом' граду
 Тихи вѣтрић', блажи свию срца
 — Гледаоца — (кој' у сладком' раду
 Часе зоре проводише миле,
 Слово пишемъ крепче своје силе.)

Змија, кактусъ, каранфићъ тиздави,
 И босиљакъ вазда мирисави,
 Цветъ Индіе кои текемъ яви
 У по века свой изгледъ убави,
 Камелия съ ком' се дѣва слави,
 Кадъ у друштву има е на глави. —
 Све то едно поредъ другогъ стая
 Ко забранѣнъ плодъ Адаму рая.

Да, забранѣнъ, ер' се оку само
 У милеме састављало погледу,
 А руке се несмедоше тамо
 Прикоснути, да штогодъ увреду. —

Ахъ та такву ми користь имамо
 Одъ онога, чегъ плоде несмеду
 Чувства наша уживатъ лакома?
 Каква слава таковимъ створов'ма?

У дрвеномъ далъ збієнъ кругу,
 Пазіо се цвѣтъ именякъ славна
 Любавника, (и подобно другу
 Бѣше лица поносите ставна.
 Ког' еданпутъ у пливаню дугу
 Волна прождре, смртъ прогута тавна! —
 О любви честитости праве!
 Любавници кою и садъ славе? —)

Дальи просторъ и градине дужи
 Билѣмъ разнимъ бѣху засѣяни;
 Што човеку за прикрмакъ служи,
 И коє га у сва доба рани.
 Зато сладость онъ са ползомъ сдружи
 Да са окомъ и трбухъ се храни —
 И іоштъ друге ту дивоте беше
 Коє госте изгледомъ занеше!

Те рекоше домаћину своме:
 Богъ да т' живи дуго домаћине!
 Ми надали нієсмо се томе
 Да кодъ тебе толике милине

Могу с' видит' у селу простоме;
 Где свак' само о томе се брине:
 Како гладно да зарани срце
 И снуждено да разведри лице.

Башъ похвалу заиста велику
 Заслужуешъ да ти свак' изяви;
 Кои поносъ и свог' цвећа дику
 У сеоску градину набави —
 Коя може свима за прилику
 Послужити у своіой направи. —
 Здравъ и честитъ дуго біо време,
 И власъ седа да т' покріе теме

Богъ до дао брате доживіо!
 Па и радость одъ дечице свое
 Дочекао, те се веселіо;
 Поредъ красне дружинице твое;
 Руйне капль безъ брижно испію,
 Докле т' врата отворена стое:
 Лажне среће, тамног' удовольства,
 Дотле свршуй сва своя повольства!“

Домаћинъ имъ на томъ благодари:
 Ко што і' данасъ нека тако трае
 Док' годъ животъ уздржат' ми мари
 Вечна воля, сотимъ довольна є

Желя моя, коіой просте ствари
 Угодне су тес' с' њима одаѣ;
 И любви ихъ и кротко негуе,
 И сву бригу радо извршуе.“ —

У томъ к' њима трчаюће дете
 Знака даде да ихъ обѣдъ зове;
 Говорећи: гости изволите;
 Ср' ми с' ручкомъ већемъ смо готове,
 Те чекасмо да и ви приспете —
 (Но васъ дуже забавише ове:
 Плодне воћке и шарено цвеће,
 Тес' диви смо што васъ нема веће?)

Есте дете алъ одъ шеснаистъ лета,
 Танкогъ паса, а виткіегъ стаса,
 На лицу іой руменъ ружа цвета,
 Непонятногъ обрвице краса,
 Чарне очи дивота одъ света,
 Бѣлогъ грла анђелскога гласа:
 Пакъ кадъ рѣчцу пробеседи кою
 Умъ и душу односи ми мою!

О С ти природе чедо!
 Нѣжностъ твоя очарава мене —
 Па вѣкъ гледи: неби се нагледо
 Твога лица и дражи милене!

О очима ясна моимъ звѣздо!
 Прамъ твѣ косе драге и свилене,
 Срце мое отима изъ груди,
 И сладкимъ ми боломъ душу труди.

Весо погледъ, али не несташанъ,
 Ставанъ пошетъ, али пунъ милине,
 С' муњомъ ока чудни посмѣхъ смѣшанъ,
 Жарко лице и чела ведрине,
 Говоръ сладакъ бистаръ и одрешанъ,
 Руйна уста с' коихъ кораль сине:
 То су нѣне све редомъ врлине
 Коѣ чине да се за њомъ гине!

Но то текъ су нѣ изваньска блага,
 Коя с' оку свакогъ указую;
 Па с' погледа любезна и драга
 Желю ташту чувству узбуђую,
 Те се доми и мислю домага:
 Какве дражи и тамо станую,
 Што проклето оку руво с' крива
 Да невиди очемъ вазда снива.

Заманъ рухо красно тело криѣ,
 Заманъ море круте стѣне бие,
 Заманъ с' оро у облаке вие,
 Заманъ неко онога ко шие

Лудо грди, и болъ да г' не
 Худо мисли, а у срцу гріе:
 Мрзость худну и омразу гадну,
 И зависти пакла слику ядну. —

Кадъ природа све опетъ у свое
 Непокретне повраћа ааконе:
 И подобна да с' подобним' спое
 Жаромъ чувства и страсти к'е гоне
 Да свак' види и разуме кое;
 Па наредбе да се држи оне:
 Едно с' другимъ любите се явно;
 Уживайте, за живота славно! —

Слава теби любезна С....!
 Сво на страну иди мудрованъ,
 С' Богомъ башто, и нека ти прія
 Посѣненъ, ко мени чеканъ
 За обѣдомъ; — еръ већъ ево и я
 Гладъ осећамъ, и жеђи трзанъ. —
 С' Богомъ, с' Богомъ я на гостбу спѣшимъ
 Поредъ чаше да болове тѣшимъ.

Ко устае кад' се рађа сунце,
 Те погледа ютренъ милине:
 Кадъ зракъ млаћанъ осія му лице
 Брегъ, и горе лиснате висине,

Цвркутаюћ' кад' говоре тице,
 Сумракъ зоре одъ мрака погине,
 Кадъ посленикъ на радове с' дигне,
 Хитећ' дома да г' ютро нестигне.

Водоноша кад' поводу иде,
 И кадъ пастиръ гони стадо свое:
 Онда онда дивоте се виде!
 (Показуюћ' сваком' оном' ков
 Врхъ небеса одъ куд' светлостъ иде, —
 Где блажени у свой слави стоѣ?)
 Ютромъ брате ко рано устае
 Тай мож' рећи тек' природа штаѣ!

Као Дунай што с' о новом' зраку
 Силно пуши, и земля остала:
 (И чистъ тамянь по ваздуху лаку
 Шалю горе да би с' са тим' хвала
 Вѣчномъ Богу! одъ ког' милостъ сваку
 Ми чекамо, достойно одала!)
 Исто тако пушио се силно
 Младъ паприкашъ, позор'ѣ умилно

Бистромъ оку и гладном' стомаку.
 А дружина око стола редомъ
 Радова се позорию таку;
 Докъ домаћинъ са своіомъ беседомъ

Браћу себи у свему еднаку
 Опомену, да ніе погледомъ
 Донешено, и да с' очи сладе,
 Нег' зубима да свой посо раде.

У прочель пречасномъ одреде
 По свомъ чину место, а по еданъ
 С' обе стране одъ другога седе
 Трећи ниже, а домаћинъ вреданъ
 У заставу да се неповреде
 Обичаи, с' коимъ в угледанъ
 Народъ србски одъ давни времена
 И остаће док' му в племена!

Прекрстише с' Богу с' помолише
 И „Отче нашъ“ сваки очатише
 Па се онда текемъ посадише,
 И ножева оштри' преватише;
 Вкуснимъ месомъ свой грклянъ сладише
 Узанъ капцу по гдекою пише:
 Єра свойство паприке и мяса
 Изискуе и руевног' беса!

Да лютину с' нѣиме свою гаси
 И да єзикъ и уста не жеже
 Сила бола; него да се кваси
 Лозномъ капљомъ, одъ коє намъ беже:

Скорби, яда плача, туге гласи,
 И све оно што намъ срце стеже
 У окове да одкрит' несмиѣ,
 Мисли оне што у себи гріѣ. —

О трипута ти проклето време!
 Дволичіѣ у ком' тако цвета
 И паклено худо свое бремене
 Што налаже духу да полета
 Свог' слободно управљати несме,
 И у сваком' предузећу смета. —
 Ето то ѣ двоѣзич'я семе,
 Кодъ говора да насъ прави неме!

Кад' ѣ оно сретно доба било
 Обичаи кад' небише таки?
 Него оно што се и мислило
 Безъ боязни рећ' могаше сваки —
 Где сте часи, где си време мило?
 Кад' ће с' опетъ пріятельства жарки
 Међ' насъ пламенъ вратит' и истине?
 Кад' ће среће да данакъ засине?

Но ко столу айд'мо и гостима,
 К' њима ядро повѣсти нам' броди:
 Да видимо сучимъ се занима
 Славна дружба, о чем' говоръ води;

У ком' станю трпеза се има,
 Шта ће далѣ да с' са њима згоди
 Све то прича изабра да яви
 Ср' в точностъ за задатакъ прави

Она себи овде предузела.
 Нико немой о томъ двоумити,
 И мислити што с' овог' одеда
 Крепко држи, да неможе бити
 Све истина, о чем' би повела
 Она говоръ, или да ће скрити
 Нешто вама што б' по вољи било
 А противно ставит' на видило?

Не, не, неће, свуд' истину голу
 Склади мои хоћею да кажу:
 Да задирну празну главу холу,
 С' ласкательма дас' неће да слажу'
 Накићеном' да се смею волу,
 Не подвлачу гордима и лажу,
 Великаше тамяномъ некаде
 Веѣма худна да имъ дѣла сладе!

Просту гостбу друштва веселога,
 И забаву и пріятностъ дичну,
 Любавъ братску доба блаженога
 Сладостъ вина Амброзіи сличну,

Спой, еднакостъ чина различнога
 И старости, плоду Баха вичну:
 То в њино сада предузеће
 А томъ вальда замеритъ се неће?

Представите дружбу сакупљѣну
 Да часъ с' еломъ забављасъ весело;
 Часъ држећи чашу напунѣну
 Да наздравля, и нѣ на бело.
 А часъ опетъ какву залюбљѣну
 Да причаю, коя се за цело,
 Повесть, негда у времену згоди
 О којој се и садъ говоръ води.

Представте ихъ како с' любко смеше
 Кадъ погледе естиво и вино,
 И надежнимъ разговоромъ тѣше
 Сећаюћ' се на доба умилно,
 И казуюћ' како онда беше
 Кадъ в Србинъ борю се силно:
 Спомињући Милоша и Марка
 И старину айдука Новака!

Представте ихъ да противну кою
 Еданъ другомъ речцу проговори
 У препирци братинској, и свою
 Да потврди хисторике кори,

Кои' са нѣме неслажу с' и двою
 О свем' оном' кое песма створи. —
 Узъ то опеть свога грла сушу
 Гасе, крепећ' и тело и душу.

А безъ сумнѣ и гдекои млађи
 Одъ гостию словомъ нештедљиви,
 (Око стола служећой госпођи
 И девоици, кое пламъ стидљиви
 Асталь двори, да би обѣдъ слађи
 Нѣма био;) трудъ нѣовъ брижљиви
 Похваляюћ' себе извинюе,
 А с' тимъ већма оне подпаюе,

Да ихъ дворе и дочекомъ нуде. —
 Ср' похвала слѣдства добра има
 Кодъ свакога, а камол' где с' труде
 И безоте гостопримства свима
 Врлинама да светліе буде
 Показат' се! — Знакъ ясанъ да прима
 Гости свое домаћинъ искрено
 И сво дружтво да любви ватрено. —

Люби дружтво кад' е поредъ иѣга
 Сећа га се кад' се и растану!
 Ал' врхъ дружтва и врхъ другогъ свега,
 Люби лозу чрезъ потопъ намъ дану!

Єр' говори: никаква билѣга
 Неналази с' у писаню давну
 Да є вино пре потопа било,
 Те с' іоштъ грѣ нег' сада живило.

Да, іоштъ досадъ што є нечувено,
 Мисли, кадъ є Богъ разматро ствари,
 И одъ свега што беше створено
 Силу кушо и с' какви є дари
 Светъ створіо (у комъ є сплетено
 Єдно с' другимъ те се збогъ тог' кварі.)
 Да се био здраво зачудіо
 Кад' є свою погрешку видіо.

Шта онъ рече: іоштъ дѣло по моіой
 Предузето неизпунихъ вољи;
 Осеѣамъ се мани некаковой,
 И увиѣамъ да би мого больи
 Светъ тай бити, ал' само у коіой
 Незнамъ струци — я би одма больи
 Планъ извео, овай разоріо
 Ко што валя кад' г' нисамъ створіо.

Шта є стало овай потопити?
 Кад' ѣу опеть други состворити;
 Ком' є треба пуно болѣм' бити. —
 Али само како ѣу с' довити

Шта самъ моро іоштъ изоставити? —
 Хм! временомъ и то ћу видити. —
 А садъ идемъ да обиђемъ люде,
 Коє створихъ и наге и худе.

Тако Вишњи па по новомъ свету
 У облаку и сунчаномъ зраку
 Подиже се да у башту свету;
 Кою даде човеку неяку
 Да ужива, али да с' дрвету
 Кога плоди откриваю сваку
 Тайну людма, нигда неприкучи:
 Ср' му рая одузеће с' ключи;

И чрезъ нѣга наићи страданѣ
 На све редомъ, нѣгове потомке:
 Ратъ, гладъ, зима, тежке болезанѣ
 Яди, бриге, туге, муке горке
 Нигда радостъ вазда сѣтованѣ,
 Ташта мудростъ, изпразне одлуке,
 Животъ кратакъ, преиспунѣиъ грѣха,
 Страхъ и нада, вѣра вредна смѣха! —

Када дође онъ се поустави
 Иза шушня у башти малена
 Радъ хте видѣт' с' чимъ се Адамъ бави
 Шта му л' ради скорородна жена,

Како л' милость створителя слави.
 А найвише єли преступлѣна
 „Височайша“ нѣгова забрана:
 Да ябука nebude узбрана

Одъ сиренскогъ средъ рая дрвета. —

Стаде мало има шта видити:

Адамъ с' њвомъ наслађує света;

Ал' кривъ ние єр' тако чинити

Налаже му та ябука клета.

Одъ кое є моро окусити. —

Так' страсть, змїя, (и то с' божи дари)

У колевци родъ людски поквари.

Адамъ изгнанъ тешке сноси труде

Синовѣ му постаю убице;

Њина дѣца, зверовидне любе,

Ћери грешне погане блуднице

Изродише, — и све веѣма худе

Међ' людима биваше кривице. —

Богъ их' моли и чрезъ знаке кори,

Да с' поправе докъ их' перазори.

А међутимъ премишля єднако

Шта светъ квари шта л' му недостає:

Небо, звезде, месецъ, сунце ярко.

(Кои хъ светлостъ узасопце трає)

Землю, билъ, зверъ свакояко
 Мудрость моя ето створила є.
 Синъ магле, олує и кише
 Свиетъ мокаръ, а воде сувише.

Све то створихъ да човека рани,
 И да с' тако узаямно тарє;
 Власть им' дадо да с' по свойству брани
 Свако своме, єдно съ другимъ парє
 Родъ да с' тако одъ погибли храни.
 Но грѣшници зато и немарє,
 Све затиру и мене презиру
 Ништа одъ нѣхъ нестон на миру.

У ярости Богъ се тако сети
 (И то с' мисли ет' домаѣинове)
 Да сатвори вински чокотъ свети;
 Дав' му силу да капль нѣгове
 Гоне жалость тугу, немиръ клети,
 И све блаже бриге човекове. —
 То и Давидъ у псалми признає
 Нашъ домаѣицъ за право му дає.

Колик' пута причина є мала
 Вел'кой бури тешкимъ променама
 Зломъ и добромъ худи поводъ дала!?
 Кол'ко добить и себичность сама

Бедне люде у пропасть бацала?
 Колико ли нѣхъ поела тама
 Не радъ себе, но за користь туђу,
 И за славу, юшъ одъ ове луђу!?

С' єдне стране да се заборавность
 Свемогућа олакше опере,
 С' друге опеть да с' людска нехарность*)
 Грђе казни, Богъ рече да с' сбере
 Силна вода, коя землѣ сталность
 И сва на нѣой жива да прождере.
 И тако се ето потопъ роди,
 Кой у сильной еве подави води.

Изванъ єдногъ Божіегъ човека
 Кой се спасе са три своя сина;
 У њемин, већъ какве до века
 Неће бити, ерѣ вечна истина
 Ону згради за две поле вѣка.
 Да іой вали, стѣне и дубина
 Небоземних' недосади вода —
 А и ко би противъ бож'ьгъ брода?

Неста воде и потопъ престаде;
 Указаше с' горе и планине

*) Неблагодарность. Дубровачкій.

Лађа Божя на брегу остаде,
 Видише се равни и долине —
 На те Ное са дружиномъ паде,
 Зверь у гору, рибе у дубине,
 Птице пусти небу и облаку,
 Нек' се вию на криоцу лаку. —

Ниче билъ и разлико цвеће,
 Бодлъ, траве, плодни жита класи
 Новимъ лишћемъ окити с' дрвеће. —
 С' њих' весели чую с' тица гласи,
 Земля силна плодове измеће;
 Све пролѣтномъ одеждомъ се краси!
 Сунце сја цветъ плоде развја,
 Ноћь их' своіомъ копреномъ повја.

И све што є пре потопа било,
 И сада се по земљици пази,
 Плодъ самъ єданъ више і' сатворило
 Свемогуѣство, кои преузлази
 Све пређашнѣ; єрѣ у нѣга і' слило:
 Лекъ и радость коя с' неналази
 У науци и мудрости сухой,
 Нит' у благу, нит' у нади глухой?!

Но у капля згреваюћимъ срце,
 И блажећимъ земне часе тужне

Разведривим' чезнуюће лице,
 Рабрећима противъ злобе кужне,
 Веселећим' промукло гр'оце,
 Крвь греюћим' у средъ зиме стужне?
 У тимъ лежи; лекъ, радость, дивота.
 Те насъ уче мудрости живота.

Малый узрокъ, догађай великій:
 Єръ Богъ дозу да не заборава
 Юшь „въ началъ;“ неби удесъ прекій
 Нужданъ быо да животна дави,
 И да земля подъ валови тежкій
 Разсѣдне се, и природе правый
 Строй да с' тако поремети худо,
 Зверъ и люди да с' униште лудо!

Па и после тога наводненя,
 Шта є было прво лозе слѣдство? —
 Да капъ прва место избавленя
 На сына є навукла проклетство;
 Єръ є отца у свогъ опоеня
 Часу гледо, и дао с' у бегство
 Нань одѣло место да навуче
 Ил' с' очію да г' сная одвуче.

Ахъ у добру и зла много има:
 Драгъ є огань кадъ смрзнутогъ грес;

Мила вода путну и жеднима;
 Но кадъ онай зачне згаѣат' стрее,
 Ова претит' поплавицомъ свима
 Грозный онда: — и зефиръ кадъ все
 Драгъ е свакомъ, али буре сила,
 Нить е суву нити мору мила. —

Medium намъ теупере вели
 Хорацъ давно, свом' ако смо ради
 Добру, вазда и да смо весели:
 Ёрь с' висине тежкѣи бѣю яди. —
 Ко крайности дакле обе жели
 Избегнути, нека о том' ради
 Да срединомъ св'е управля путе
 Па ће с' спасти одъ неволѣ луте.

Но я вама нисамъ повѣсть вина
 Обеѣао преповѣдат' овде;
 Нит' грѣхове првородногъ сына,
 Нит' скупљѣне светъ стопивше воде;
 Него любавъ доброгъ домаѣина
 Са гостима кои му доходе;
 Ко о нѣму да неваля суди,
 Нека — свое, ёрь свак' има ѣуди. —

Млекомъ доино ягнѣ загореѣе
 Одъ кадъ повѣсть одъ нѣга побѣже,

Гости наши с' нова огладниће;
 Ёрѣ на искапѣ где с' чаша натеже,
 А залогай у уста немеће,
 Вина сила гладъ пїанствомъ веже.
 Веруйте ми ово истинито,
 Ёрѣ искуствомъ знамѣ то темельито.

Вѣчный Омирѣ и славный Байроне!
 Кой юнаке и ваше путнике
 (Кадѣ за столе светле и свионе
 Поставляте и нѣма разлике
 Поднашате ёстойке, да знойне
 Уз' нѣихѣ труде и судбине прѣке
 Забораве,) умѣтно питате.
 Помоѣь вашу и мени да дате

Призивлѣмѣ васѣ! ёрѣ музе уморне
 На свомѣ брегу веѣѣ давно спаваю!?
 А и зашто да ми буду дворне,
 Маловажну песму да певаю?
 Оне, коѣ умове изворне
 Текѣ помажу и крѣпость имѣ даю,
 Да изврше дѣла намишлѣна
 С' тимѣ да своя овѣче имена!

Будите ми ви дакле наклони,
 Акѣ не у свемѣ, оно баремѣ и я

Да се могу обичая оный
 Придржават' што гастрономія
 Изискує, кою газда склони
 Ради дружтва и да с' види чія
 Кућа, госте люби, дочекує
 И угодность сваку указує. —

Янъца пуность као наливена
 На тиняню ситне жеравице
 Издалека, на два усађена
 Окретал' с' кочића; да лице
 Непрегоре, а дробъ непечена
 Заостане (єра нехотице
 Таково се извинит' недає,
 Кома поводъ небрежљивость дає.)

Окретаць се опомињо тога,
 Те і' пазіо и такога пеко,
 Да што кажу ни сунца яркога
 Зракъ огнѣни неб' болѣ испеко? —
 И то на столъ предъ газду доброга
 Донесавши похвалу є стек'о
 И одъ нѣга и гостию свию;
 Кои што мисле никада некрию.

Драгъ є погледъ пролѣтнога цвећа
 Оку смртном' развієнъ у дики;

Дражіи мирисъ ког' чувство осећа
 У ваздушно — невидимой слики;
 Плодъ найдражи ког' є користь већа
 Нег' мириси цвећа свиколики:
 Єрь пріятность и дика Венере
 Безъ Ліа чезне и Церере.

Затимъ друго донеше печенъ,
 Когъ ноздрвам' болъ мирисъ прія
 Нег' измирне — и тамянь — каденъ! —
 Охъ Исаве! садъ ти праштамъ и я
 Што учини 'нако преступленъ;
 Єрь кадъ срце глађу моє зія:
 Я бих' онда не родно првенство,
 Нег' и рая продао блаженство!

Нузь то сопрѣте и єла тестана
 Указаше с', нееднаког' строя,
 На трпези коя напунѣна
 Одъ разликих' фрушког' вина боя
 Светлила се, и вода лађана
 Кис'лог' вкуса, лѣковита, коя
 Моћъ піюћимъ показує свою —
 Гледала се у не маломъ брою.

Одъ шећера грожђа и бадема;
 Одъ ябука и лютог' цимета

Бѣше ела — и іошѣ каквихъ нема
 Ту плодова кои с' другог' света
 Поднебія, — ал' неситость спрема
 (Худи узрокъ свію наши' штета,) —
 Тешкимъ трудомъ нѣихъ у свое дворе;
 Да е пређе дно пакла оборе!

Славо смртнихъ неситости страсти!
 Вашъ насъ огань ко свему поджиже
 Не, разуму, но вашей области
 Покорава с', што све люде диже,
 Да за вѣчностъ или земске сласти
 Бореѣи се, рокъ ихъ смрти стиже;
 Изъ васъ мудрость сва наша извире
 Коя найзадъ и себе прождире,

У разликѣй форми и нагледу.
 Ви вѣчности ви гробу водите
 Име смртнихъ. — Изъ васъ дѣла слѣду
 Коима се чрезъ вѣке чудите
 (И мудраци, и кои увреду,
 Нанешену у овомъ видите
 Мудролюб'ю и таштомъ моралу,
 Кои страсти сматраю за шалу.)

Но куда ѣу сад' опетъ на страну
 Одъ астага еломъ изобилна?

Зашто вина и воде избрану
 Избѣгавамъ крѣпость, и умилна
 Позорія? коя тако сѣйну
 Роллу свою играю, и кивна
 Нашегъ жиѣа блаже умишленя
 — И ярости гоне наводненя? —

Садъ се ело юначки трошило,
 И често су ясно зазвечале
 Пуне чаше у коимъ е врило
 Вино, когъ су силне узмешале
 Водне искре, да бъ болъ гасило
 Жеѣи желю, кою сѣ поджизале
 Зраке сунца и разновидъ ела,
 И склоности збора сходне цѣла:

И закуски коимъ е природу
 Елементя смешаность противни
 Изгонила, и другомъ ихъ роду
 Причислява да хаосъ насилни
 Произведу? и природе ходу
 На путь стану! О заиста дивни
 Доказъ ума и наше мудрости,
 Лепогъ вкуса, зреле дослѣдности! О

Ето смеша безъ землѣ и мора.
 Него иѣ лица нееднакогъ била

А и овде frigida corroga
 С' топлима су с' унатоць борила;
 Млога мокрог' и гибкога створа
 С' противнима и ваздуха сила
 С' густимъ димомъ. (тако Овидъ каже,
 С' коим' с' доста и библия слаже.) —

Право Хелвецъ! постоеће Са да
 Ние друго нег' бившег' промена.
 Али човекъ сад' искусствомъ склада,
 Коє стара незнаше времена;
 Но с' тим' грѣ, ерѣ скупа и яда
 Коє трпи, умъ му є семена
 Посеяо, да га яче казни
 С' чимъ се већма с' удовольствомъ блазни?

Свом' вештиномъ данашнѣг' курварства
 Трпеза є била накићена;
 Ерѣ и то є чрезъ тол'ка времена
 Узрастило до правилногъ знанства.
 Ко б' се надо одъ Адама куйне
 Да ќе с' она подићи до буйне
 Знанствености, и створит' културе,
 Одъ најпрост'є потребе натуре.

Тако човекъ чрезъ вѣкове многе,
 Маловажностъ, у мудростъ претвара;

И у томе дотле себе вара,
 Да се труди чрезъ доводе строге
 Доказиват' нужность и потребу:
 Поквареногъ вкуса и мишленя,
 Худе желъ, и умногъ блуденя. —
 С' уметности непрестано с' труди
 Свое мложит' бриге и неволъ;
 С' новимъ лекомъ онъ и нове болъ,
 Предрасудно у свом' телу буди! —

Тако онай ком' се покоравя:
 Громъ и мунъ, зима и топлота;
 Кои себе умомъ узвишава
 Врх' небеса и земног' живота:
 Истим' пада и себе снижава
 До найгрѣг' — неразумног' скота.
 Ет' у єдномъ и истоме створу
 Колике се противности бору!

Разумъ нама на погибель служи,
 То свак' може искуствомъ видити:
 Єръ у нѣму с' добротомъ се дружи
 Зло и варка кою с' труде крити
 Умни люди?! на туђу, и свою
 Често пропасть, а имаду л' кою
 Користъ отудъ, ил' причину дѣла:
 Познаюли, кадъ лица весела

Пазе згибель другог' у пучини? —
 Зашто човекъ тако грозно ради,
 Зашто срце с' ядомъ другог' слади —
 Ни самъ незна. — Лукрець вели то е:
 Не иза зла, него люди беде
 (Сами безъ тихъ) радо туђе гледе.“
 А к' нѣговомъ я мишленѣ мое
 Придодаемъ, и мислимъ да зато:
 Ёрь е нѣму одъ природе дато
 Зло, и нагонъ све да другомъ шкоди. —
 Доказъ том' е дете текъ што с' роди.

Ет' свирѣпо и ту насъ е смела
 Вѣчна правда, што е Хаосъ хтела
 Не гледати у ствараню самомъ;
 Но и поздна сва времена тамомъ
 Злобе, яда, обвила е густомъ,
 На томъ свету препуномъ — и пустомъ!?
 Пустомъ зато: ёрь е врло мало
 С' коим' би се поживити дало: —
 Коі' што мисли оно да говори,
 Што говори, да и дѣломъ твори:
 Кои любви добро и истину;
 Коі' признае любви врлину;
 Кои срце састрадалио има,
 Да и туђе унѣ жалости прима!

Мѣст' разума и ништавог' ума
 Зашто сушту любовъ нествори;
 Па би онда духъ и тело маня
 Зла трпили — и када узгори
 У нѣм' пламенъ за подобнимъ себи,
 Макаръ да б' се тада и поклали.
 (Зло то нужно лежи у природи! —
 * Ал' зла овог' далек' било неби
 Подъ кое смо збогъ разума пами!
 А тай нама данъ е да слободи
 Таму чувства, одъ покора страсти;
 — А онъ пада самъ подъ нѣиномъ власти!

Ништа ние тако истинито
 Већъ да свако ахіота лаже:
 Б. — — — то намъ е очито
 Доказало, еръ ясно излаже
 П. — — — изъ когъ гласовито
 Б. — — — появи с' да каже
 Адамскога грѣха одпуштень
 Чем' са смрћу даде уверень.

Мудрослов'ѣ и Теогонія
 У оштрое противслов'ю стое;
 И докъ една одъ друге се збія
 Уништавостъ с' доказима, кое
 Не судъ зрео, но текъ мненъ свія:

Обадве се одъ закона бое.
И окрилѣмъ подъ Толеранціе
Свака свое недостатке крие.

Исто тако и сѣверъ студены
Кадъ с' западомъ мѣри силе свое
Преко гора и стѣна камени;
Звизкомъ воздухъ пресѣца, и хвое*)

Якогъ раста и дубя зелени
Шумно кр'а, — ал' кадъ дотеро е
Гнѣвъ до стѣне, и еданъ и другій

Виде слабость, — путь узимлю други! —
Што е стѣна кадъ се вѣтри ломе,
То е законъ препираню томе.

Я у свему видимъ противности:
Духъ и тело, зима и топлота,
Срамъ, чистота, грубость и доброта
Любавъ, мрзость, (мудролюбъ прости!)
Изъ єднога сва извиру врела
Кое і' нужда природе извела. —
И све што е то с' изъ нужде згаѣа
А изъ те се худо добро раѣа.

Време просторъ, духъ — разумъ шта е
(Небоживци смилуйте се на ме!)

*) Гране. Дубровачки.

Я непонямъ макаръ о томъ дае
 Писаюћ' се на — — саме
 Миліон'ма строшено табака,
 И мастила море исцрпљно.
 А тврдовезъ (ербо — свака
 Књига мора имат' углађено
 С' поля лице) толике е коже
 Стаманію, да хиљада лѣта
 Штету ону накнадит' неможе!
 (И кадъ б' козе петостраногъ света
 Лѣтомъ еднимъ двапут' свое плоче
 Изметале іоште би се шкоде
 Осећале, што су књиге таке
 Прождерале на свой ликъ опаке!)

Па садржай шта е такихъ чуда?
 Сумня сама, плитка софизмата,
 Неразумность израза, и луда
 Заключение, измишљна дата
 За доказе, али мнен'я худа
 Свемогућность прима за догмата
 Гатке таке — тим' одае славе
 А невиди ни репа ни главе

Да немаю; и да свакій ствара
 Противреч'емъ собствено Systema
 Неке куди, с' доводма обара

Кой су негда на то исто Thema
 Покушениа чинили безъ дара
 Природнога, — безъ ког' ништа нема? —
 Та читайте предговоре само
 Речи мое наѣиѣете тамо. —

Лишенъ ума, срца, читательи
 Реѣиѣе те я да самъ за цело,
 Све едно е — еръ ко „списательи“
 Што вамъ пишу, да с' и мени хтело
 Ви би тада сви обожательи
 Мои били, и хвалили дело. —
 Овде мислимъ: друго треѣе станъ,
 Из' тихъ среднъ, и одъ тога манъ!

Не све опетъ, „честно изятіе.“ —
 (Я самъ гледо доста предбройника
 Сакупити па извиненіе
 Тражіо бы самъ кодъ противника,
 Песма моя зашт' другчія ніе.)
 Болъ 'вако, мене ѣе критика
 И „кнѣижевни“ гребенати „прегледъ“
 Когъ пороѣай лудъ е имо изгледъ!

Кои' видите насловъ кнѣиге мое
 Мните садржъ да е дидагтички,
 И судите за предметъ имао е

Наше станѣ и економички
 Обзоръ у томъ у чемъ видіо є
 Недостатке, на кое критички
 Погледъ баца, и поправку жели;
 (Злу да б' и томъ єдномъ се отели.)

А я пишемъ мога „Домаћина“
 Како пиє и с' гостбомъ се слади;
 Како прича о постаню вина;
 Како зоромъ, поднемъ, мракомъ ради
 Єднак' о томъ, како ће с' дружина
 Каква састат' коіой виногради:
 Лекъ и мудрость и безбрижность даю,
 И добру є свакомъ наставляю.

То „епискимъ“ назвао самъ „спѣвомъ!“
 Ма да с' буре битке и любви,
 Са епискомъ формомъ и одѣвомъ
 Неналазе, нит' се когодъ слави
 Ко Ахилесь, Роландъ, Жуанъ у свомъ
 Постоянству и врлина. (Прави
 О чемъ юнакъ на веки се стара.)
 Ил' бар' епосъ таковимъ га ствара.

Зборъ дружине, любавъ є кодъ мене;
 Битка то є кадъ с' куцну чашама;
 Бура, биће чрезъ мале промене,

У мнѣнію и у беседама;
 Те ће ствари ето представлѣне,
 Бит' у „спѣву“ читателѣи вама!
 Кадъ би славу и хвалу изгледо
 (Я б' вамъ онда друго преповѣдо.)

Фала Богу! дост' има юнака
 По новина, ако не у бою
 Доста славнихъ чина свакояка
 Кои дужность разумиу свою.
 (А и рода кадъ се деси згода.)
 Ал' я, у комъ верна Бакусъ сина
 Давно гледа, певамъ домаћина.

Света дозо! и Бозима коя
 Советъ крепость, добру волю у давшь,
 Да са тобомъ предузећа своя
 Савршую, докъ с' огнѣмъ стануешъ
 У прсима, кои Амброзія
 Зажиже имъ, ако ме милуешъ:
 Садъ укажи целу силу свою
 Песму просту да усладишь мою!
 Фрушка горо лепа ти си
 Кадъ по теби залистаю гране!

Славна горо дивна ти си,
 Преко тебе кадъ сунце огране.
 Охъ пуна си мириснога цвећа,
 Пуна цвећа, тананогъ дрвећа,
 Поточића ко і' сладко жуборе,
 И песмица с' коимъ тице зборе;
 Пуна ти си дебелога лада,
 Кои мами путника уморна,
 Да тихъ подъ нѣмъ или буранъ склада
 Мисли плахе, и чувства позорна
 На природу да обраћа своя,
 У нѣой мудрость, у нѣой и покоя
 Да потражи, ак' у себи нема!—
 Мила гора колико самъ пута
 У мислима (коє судба лѣута
 Зададе ми) по висина твои
 Ходаюћи, са болови мои
 Тѣшио се, и кадъ затрепеће
 Одъ зефира покренуто лишће,
 Тихи шапаты подѣгне у гори,
 Коєгъ ромонъ потока помаже,
 (Као єданъ да другоме збори:
 Теци брата кадъ се тако слаже
 Ромонъ твоє воде жубореће,
 С' песмомъ моіомъ у кою пролеће
 Любке своє здружує мирисе!
 А пакъ други: и мени мили се

С' тобомъ пѣват', докъ опетъ окове,
 Люти сѣверъ нескуе намъ нове.) —
 Духъ мой онда задовољство блажи —
 Коє заманъ у метежу тражи —
 Мисли какве тад' имамъ у себи,
 Вѣкъ писаюћ' описо ихъ неби! —
 Мило стѣнѣ и оштро каменѣ,
 Кадъ би знали какво усхићенѣ
 Ви у моме поджижете срцу,
 Како л' мою разгревате крвцу —
 Силно б' чувство у рѣчи просули!
 Я Васъ гледећ' осећамъ милине,
 (Ал' самъ кадъ самъ, ерѣ ме люди буне.)
 Коє изрећ', све ума хитрине
 Недостаю; ерѣ где срце пуне
 Силна чувства, ту е езикъ везанѣ!
 Чувство едно за друго говори,
 Кадъ речъ слаба с' забуномъ се бори!
 Уздахъ врући, суза коя кане,
 Силномъ чувству за говоръ су дане! —
 Фрушка горо! ти милино србска,
 Тебе красе самостани славни,
 Коє заманъ злотвора е мрзка
 Рука хтѣла с' земљомъ да поравны!
 Мири*) ваши, ваша ясность дрзка

*) Зидови. Дубровачки.

Коя сяе изъ времена давни,
 Юшт е стои, и унаши груди,
 Споменъ горакъ на прошлости буди!

Славе наше у вама паднуће,
 Сузимъ окомъ плачно срце гледи!
 Вашъ намъ погледъ старе ране зледи,
 На вама се учимо бѣгуће
 Цѣнит' време, ништ' кое не штеди! —
 Двори светихъ! дал' опетъ свануће
 Зора славе изъ вашихъ нѣдара,
 Дика Србска и слобода стара?

У вам' наша повѣстница стои:
 Ви храните у ѣivotи свети
 Смртне люде, кои дѣли свои
 Узнеше се, да трулежъ проклети
 На нѣихъ несме, еръ се вѣчног' бои! —
 Врагъ и време, немогу отети,
 Дику, славу и заслугу вашу
 Спрамъ васъ любовъ угасити нашу!

Самостани вы богомъ саздани.
 Бранители вере и закона!
 Паладию у коемъ се храни:
 Име, езикъ, и сва блага она,
 Коя валя патриотъ избрани

Да посади у чувства сміона:
 С' тим' да с' тѣши у неволѣ часу, —
 Наде сладке да верує гласу!

У вам' видимъ Стефане Лазаре
 Недобитне Обилића силе!
 И Деспоте србске господаре,
 Узмножности к'ѣхъ су се славиле,
 Свѣтле дотле, докъ су сложне биле;
 Ал' домаћи раздоръ и преваре,
 Учинише да имъ слава паде,
 А унучадъ и нѣинъ народъ саде
 Да ништ' нема више одъ спомена:
 Тужнихъ згода, и празнихъ имена!

О ђутећи мири самостана!
 Чувствителном' у вам' срцу лежи
 Сладакъ говоръ, лютихъ мелемъ рана,
 Златна пада, радостъ одабрана,
 Усхићенъ, — коє заманъ тежи
 Єзикъ изрѣт' перо описати
 И ономе праву важность дати;
 Коє ђути небеске зажиже,
 Духъ у стране мишленя подиже,
 Коє болѣ са сузама гаси,
 Речи м' разне, у врели уздаси
 К' небу шалѣ, (да ихъ творацъ чує,

Да ихъ чуе па да се смилуе:
 Родъ одъ клетихъ да избави беда, —
 У коимъ се већъ толико гледа!) —
 Та сва чувства, вашъ намъ погледъ буди!
 Самостани! у вама се храни
 Име, ъзикъ, одъ Бога намъ дани!

Фрушка горо, други земски раю!
 Любимицо Бога и природе!
 У теби се све дивоте стаю,
 Ко у мору, малихъ рѣка воде!
 Тебъ природа и уметностъ даю
 Славно име, на теби се згоде
 Давиѣгъ доба јоштъ у дики пазе,
 Кое с' страхомъ у душу намъ слазе!

Ти у нѣдри јоште криєшъ блага,
 Коя тражитъ людска с' плахостъ труди:
 Да где своя недопире снага,
 Ту наѣ помоћъ одъ природе жуди:
 У теби се два вештества драга
 Сакриваю, с' којима су люди,
 Зла и добра починили млога,
 Радъ користи и хатара свога!

Алъ то нису разкоштва метали,
 (Неизбѣжна одъ кудъ пропасть зја;)

Него дари текъ природе мали
 Да процвета твоя индустрія,
 (Ми за кою нисмо до сада знали,
 Зракъ да среће већъ и насъ осія:
 Да познамо шта у свомъ имамо
 Красномъ дому, па да се одамо

Крѣпкомъ вољомъ, на путъ будућности.
 Кадъ природа помаже насъ сама,
 Коя знаюћъ наше наклоности,
 Дарова насъ такимъ вештествама,
 Коя народъ потребуе прости:
 Єръ наштъ злато, нашто сребро нама?
 Углѣмъ, гвоздѣмъ, мы смо даровани;
 Єдно хасни, а друго насъ брани. —

Што е Делосъ Елинима бую,
 То с' ти сада Србу правоверну. —
 Поганинъ е у ономъ учію
 Свогъ удеса жицу неизмерну
 Познавати, и ние мислю
 Да и бози судбину чемерну
 Са смртнима заедно подносе, —
 Кою с' собомъ, часъ и срећа носе.

А ти горо јошъ стоишъ и сада,
 У свой дики и лепоти твојој;

По теб' весо путникъ, радинъ склада,
 Драге пѣсме у любви своіой,
 И свираюћ' разна пастиръ стада
 Гони радо по висини твоіой:
 Тебе дражестъ, миръ и любовь краси,
 У теб' чую с' тице чойка гласи!

Но надъ дражи и сва чуда ова
 Ёдно тебе узноси високо,
 (Кое теби одавна дарова
 Свевидиво вишићг' творца око!)
 Да изъ тебе сваког' лѣта нова
 Тече радость, за духъ срце людско:
 То є горо! лозица винова,
 Коя ова казує ми слова!

Изъ нѣ смртном' зраци наде сину,
 С' нѣ ужива радость и милину;
 У нѣой с' учи цѣнити врлину,
 Она сваку открива истину,
 Та духъ крѣпи и ума бистрину,
 Она милость, она и вештину
 Пѣваоцу, коі' є любви дає,
 С' коіомъ овай и по смрти сѣе!

У нѣой Аморъ окупо є стреле;
 У нѣой свезе пріятельства леже,

У ньой с' игре и дружбе веселе;
 Одъ нѣ гнѣви и омразе бѣже!
 К' ньой Аполо и дѣвице смеле,
 К' ньой с' Ліеомъ и сви бози теже!
 Ко у нѣной тражи капли лека,
 Блаженъ да є одъ века до века.

Вечни Пробе у твоихъ врлина —
 (Та ти ето само име дає,) —
 Твоя слава и бойна хитрина
 Пропадоше, и дѣла твоя є
 Мракъ прогута и времена тмина,
 Ал' не сасвимъ, іошъ нешто остає,
 У чем' твоє славно име сяє,
 И саяће докле Фрушке трає. —

Ти с' брегове нѣне засадіо
 Винскомъ лозомъ разликога рода;
 А с' тим' дѣло веће урадіо
 Нег' ма кои Рима воєвода:
 Єрѣ трудъ онихъ колик' драго быо
 За потомство осто є безъ плода. —
 Ал' што рука давна твоя згради,
 То се с' ползомъ свакогъ лѣта млади.

Бойна дѣла славни витезова:
 Александра, Пира и Цезара,

Коиѣ име златни слови скова
 Повѣстница; а садъ едва с' стара
 Ко крозъ таму врлина ньюва
 Назируе — ерѣ тако обара
 Време древность, да сатвори нова
 Царства, люде, граде изъ основа.

Тиръ и Сидонъ, Картаго, Нинива,
 Крѣпка Троя, Вавилонъ велики
 И Еуфратъ к'а царства умива,
 Коя пріе стаяше у дики;
 Изъ к'ѣхъ гримиз *) и драгъ камень сива
 Давнѣмъ свету, — у каквой су слики?
 Пуста мѣста, обрастла у трави,
 Голѣ стѣне, у паднутой слави. —

Variatur imagine lunae

Игра среѣе, ерѣ када нарасти
 Цео округъ, ког' зраци испуне,
 Ти га видишь брзо и опасти:
 Тако среѣа чимъ противни дуне
 Вѣтаръ, бѣжи, — предае т' пропасти:
 Истина е, *crescit et decrescit,*
 Ал' *eodem* та *sistere nescit!*

*) Скерлетъ.

И сва дѣла пропадаю тако,
 Коя свѣтле текъ у свомъ появу
 Убиточно, и слѣдство опако
 Оставляю, да потомство славу
 Нѣину куне, изъ кое є свако
 Зло истекло чакъ на нѣину главу? —
 Паде Мари, Антони и Сула,
 Алъ заслуга остаде Лукула!

Овай трешню, Пробъ ти лозу даде: —
 Ове слави Фрушка горо славна!
 Споменици нѣима да с' саграде
 Заслужише, тима благодарна
 Треба да си: (они и садъ сладе
 Грла наша, лица ведре тавна.) —
 Ёръ сви люди ономъ цѣну даю,
 Одъ когъ свое користи имаю.

С' нѣихъ се пѣсма свудъ по теби ори,
 С' нѣихъ станови наши су весели,
 С' нѣихъ у срцу любавъ света гори,
 Са нѣихъ туги данъ истиче бели!
 С' нѣихъ се Фрушка раѣмъ земнимъ створи
 Са нѣихъ у намъ духъ станує смели,
 Па нѣихъ кодъ насъ да прогута тама,
 Можемо ли поднети безъ срама?

Ми кои смо у нечем' сувише
 Благодарни, (али безъ разлога?)
 И онога кои на насъ дише
 Кужном' злбомъ зла нам' чини млога,
 Подижемо одъ небеса више!?
 Благодарѣя да презремо свога?
 То би худо и погдно было,
 Потомство б' насъ зато осудило. — —

Фрушка горо! теби раванъ нив
 Нити Парнасъ ни Еликонъ свети;
 Ёрь нѣхъ сада заборавность кріе,
 Духъ спѣвалца по нѣма не іети
 Бивше небо над' нѣма с' невіе
 У ведрини, нити Муза трепти:
 Нит' ѣе с' кадгодъ Богъ лире Аполо
 Повратити у нѣово коло. —

То пропаде — а ти цвѣташъ саде.
 Али штета, да и тебе вешта
 Нема рука коя бы у складе
 Поставила, и обиталишта
 Светихъ твоихъ надъ све муза зграде
 Преузнула; и нѣина капишта
 Као тамна спроћу славе твоје
 Представила, кад' већъ изчезо є

Погледъ нѣовъ? и тако се чини,
 Да се сада све у теби стиче
 Што би красно на Муза планини?
 Теб' храмъ, лоза, тебе свети диче!
 Пукъ весело у простой милини,
 Стран' одъ бриге по теб' пѣсеме кличе;
 Зверь и тица по теби се вѣе;
 Нѣдро твоє, силно благо крѣе.

Фрушке горе, славепуни лику;
 Цѣнећ' крѣпость и твою прилику,
 Плавъ се моя изгубила мала,
 У пучини одъ твоиехъ хвала!
 И дочим' ме множество обузима
 Ёзыкъ незна шта пре изрѣт' има!
 Ал' с' тимъ већма твоимъ божественоме
 Диви с' красу у мучаню своме;
 Ёрь куд' слабостъ ума недохита,
 Довольна є желя племенита.

Читатели я одъ мое теме
 Увиђате да одлазимъ често;
 И са стварма онимъ губимъ време
 Коимъ мож' быт' нѣ овде место. —
 Ал' спѣвъ мой не тако стећи име
 „Епическо“ — безъ кога бы несто

Савъ гласъ нѣговъ, — сръ текъ эпизоде
У песмама к' вечной слави воде!

Кою Омиръ Иванъ и Байрони
У подпуной мѣри заслужую;
Ал' светъ хоће Клопштокъ и Милтони,
— Кои' о раю и паклу лудую —
Да се сравне са духови они. —
Но некъ томе сви они верую,
Коп, jurant in verba magistri, —
Кадъ пресудит' нису сами бистри.

Ал' ко по свог' чувству срца суди,
Са искрицомъ јошъ здравог' разума,
Тай неслуша ког' хвали ил' куди
Обште мненъ, — ол' глупака summa? —
Но самъ у себ' balance дићи с' труди,
Да с' тим' равна са осталим' — —
Но ово су све старе истине
D'rum, fahr weiter lieber домашине. —

Мой речъ, краткость, словникъ непознае;
Зато дуге повѣсти исходе;
Са којима докле се одае,
Умъ, оне га ко у сну одводе
Одъ предмета, да се и самъ чуди
Када прене и кадъ се разбуди:

Где є быо, где ли се бавіо.
 Єл' му с' снило ил' є ява было.,

Но ово є дуга дигресія,
 Са коіомъ се по Фрушкой забави;
 Те стварь ону коя і' найглавнїя:
 Газду, госте мал' незаборави.
 Но простите, ерь садъ ядра свїя
 Песма своя, да повѣсть настави,
 Да видите и далъ дружина
 Шта кодъ доброг' ради домаћина.

Докъ гледасмо ми Фрушке висине
 Дотле гости с' домаћиномъ пію:
 А кѣрце му песме одъ милине
 Ясним' гласомъ райскомъ дражи вію;
 И дворъ дотле домаћици чине
 Млађи гости, с' тим' желећ' да скрію
 Праве путе куд' ихъ желя вуче:
 За к'имъ чезну, губе се и муче.

(Ахъ у свету садашъ му
 Ніє доста ко што веле:
 „Да два млада єдно желе
 У животу стравлѣному.“
 Єрбо заманъ дни веселе
 Водит' врѣме њима крати,

Кое жели да обрати,
Любавъ праву у неслогу.

Да обрне оно к' тому.
Што докъ златно време трая
У нашему срцу стая:
Живте едно у другому.)

Да, я любимъ често парентезе,
Где су нужне по нагледу моме;
Али зато пазимъ на синтезе
И ево ме ко задатку своме.

На столу се домаћина
Ко да с' пикла стакла пазе;
А у њима разна вина;
Кои силомъ преузлазе;
Кипрѣ, Токай, Шампанѣ яки,
Кислякѣ рењски, Минешѣ сладки.

Та стан' слушај мили друже,
И садѣ ми се јоште чини:
Да са виномѣ госте служе
Драге дѣве у истици.

И звукѣ чаша уши моје
Тако вара и заводи

Да помишлямъ предъ мною стою; —
Чаше, друзи, с коимъ води

Дни веселе алъ за кратко. —
Насъ разлучи удесъ преки,
Но сеѣанѣ оста слатко,
И драгъ споменъ увекъ веки.

Єкъ одъ силногъ „млога дѣта“
Мене трза, изъ сна буди,
Уста жедне, гласъ се труди
Помоѣъ дати, алъ га смета
Варљивога сила саяка;
Коиъ случає белогъ данка
Ноѣу ставля намъ предъ очи,
Да сѣ речъ стара посведочи:
Све што мислишь у дну и на яви,
Духъ са тиме ноѣу ти се бави. —

Наша дружба у веселю
Сѣ домаѣиномъ добримъ пиє:
Гаси жеѣу, пуни желю,
Збори, дими, песме виє. —

Сваки узрокъ свой учинакъ
(Стваръ є ясна) иматъ мора:

Ярко сунце бели данакъ,
 Ноћь тишину посредь гора,
 В'екъ изводи, а димъ искра створи
 Да с' по нѣму и огань разгори.

Тако вино найпре блажи
 Жењь, па затимъ силе крѣпи,
 Затимъ грее, крвцу дражи,
 Умъ помрачи и заслѣпи. —

Єднак' узрокъ и єднаки
 Свењь учинакъ собомъ носи,
 Али саставъ нїє сваки
 Єднак' нѣга да подноси:
 Но текъ сваким' онъ завлада,
 Слабъ ил' яки подъ нѣм' пада.

Ал' коначно докъ ти силе
 Необузме много пиће,
 Значай, черте души миле
 Одкрива ти, и сво быће;

Кое лукавъ докъ є трезанъ,
 У себ' држи и покрива:
 Али Ліей чим' любезанъ
 Нѣм' завлада, яванъ бива.

Неко тужанъ ко бы пріе
Тад' весели с' и попѣва;
Други весо сузе ліе,
И нариче и запѣва.

Неко миранъ тада скаче,
Други кротакъ тад' се еди,
И пріятель твой иначе
Садъ те гледи да увреди.

Бутливъ други, разговоранъ
У пиѣу се често явля,
Неко злобанъ и притворанъ
Искренога тад' представля;

Други землю и градове
У пиѣу ти обекава;
А сютраданъ свое снове
И самъ бѣданъ изсмеява.

Неко онда тѣши друге
Да чекаю часе болѣ,
У коимъ же ныне туге,
Одланути и неволѣ.

Пиянъ често штету гради
И тврдица, другада кон

Текъ с' гледанѣмъ новца с' слади,
А одъ уста штеди свои.

Миролюбивъ онда неко
Покой тражи у завади;
Други за ког' небы реко,
„Да жучь има,“ шта тад' ради:
Баца с', дупа, туче, псуе,
И другъ и врагъ еднакъ му е. —

Има много кои ѣуте
У мислима задублѣни,
Неке одъ тихъ ране люте,
Неке мучи нагонѣли
Изликъ боль — кои худо желе,
Да с' ни други збогъ нѣихъ невеселе.

Ал' юнаци песме мое,
Ма да доба разликога,
Садъ мѣрише силе свое
Око стола обилнога. —

Нит' разлике би међъ нѣи ма
А подъ одну меру пише: —
Ко наздравля и ко прима
Свим' дужности исте бише.

Но кадъ вино крвъ зажеже,
 Ова мисли, срце ове,
 Ёзыкъ онда ко да свеже,
 Кол' да г' стегне у окове? —

Ко бродъ, кажу, тело дае,
 А умъ њиме да тимуни;
 Истина е — ал' докъ трае
 Миръ у њѣму и подпуни

Складъ лађара; често али
 Догађа се удесъ горки,
 И међъ њима да с' запали
 Люти раздоръ и жестоки. —
 Па ко онда да тимуни
 Кадъ у себи самъ се збуни?

И овда се тако згоди,
 Изъ асталскихъ да бесѣда
 Непримѣтно с' дишпутъ роди —
 (Но безъ грдиѣ и увреда.)

Гостопримствомъ задобни
 Пазећ' газда, зборъ избрани,
 Чувствомъ благимъ опобни,
 Започе имъ говоръ славни:

Драга браћо и дружино!
 (Стваръ е вами већъ позната)
 Свак' на свету жели ино,
 Ал' текъ любовъ свим' е дата:

Неко тежи за иманѣмъ
 И сва средства к' тому проба
 Други чезнећ' за владанѣмъ,
 Немируе до свог' гроба.

Прибавити кои жели
 Мудрость света и науке,
 Чрезъ животъ се труди цели
 Да постигне св'е одлуке. —

Мирно станѣ неки воли,
 Други тражи бойна поля;
 За оним' се свако охоли
 Кудъ га води стална воля.

Цѣль и правацъ има сваки
 По којма животъ води;
 Били добри ил' опаки —
 Дѣло с' свое сваком' годи.

Сваки дакле оно ради
 Што судъ нѣговъ одобрава,

Па ил' радость или яди,
 Ил' срамъ біо или слава!
 Зато браћо и дружино
 Непазите што светъ збори;
 Него пите руйно вино
 Поднемъ, мракомъ и о зори.“

Скочи дружба и похвали
 Домаћина речи златне:
 Што і' увелой роса трави
 То нам' речи благодатне,
 Твое газда увекъ бише“!
 Рече дружба, пакъ се лати
 Пунихъ чаша и напише
 У здравль му и у срећу. —
 Желећ' єдном' іошъ докъ се обрати
 Око сунца земля наша
 Да брой своихъ онъ умножи чаша
 И іошъ дружбу да сакупи већу. —

Съ „многа лѣта“ испратише
 Садъ здравицу напиєну;
 А дѣвице напунише,
 Опетъ с' нова изпразниѣну.

До пречасног' први єданъ
 Подиже се одъ гостию:

Лицемъ ведаръ, тѣломъ згледанъ,
 Словомъ силанъ, душа свию;
 Па речъ заче у природномъ
 Елементу зборитъ своме:
 Срцу, нашимъ, срцамъ сходномъ,
 Духу, драгомъ и милومه
 Душамъ нашимъ, часномъ лицу,
 Ову піємъ садъ здравицу!“

Но пре негъ се дружба диже,
 Пре негъ чаша іошъ зазвечи,
 Онъ гласъ опеть свой подиже
 И у ове сѣ просу речи:

О комшія слатки пріятелю,
 Пуне чаше верни любителю,
 (У коіой е сва светска милина:)
 И скаплой е, ерѣ и та врлина
 Ніе брате међъ другимъ последня!
 Та знашъ како Паніязидъ каже:
 Шта іѣ славніе шта лѣ на свету драже,
 Него седећъ око пуна стола
 Зазивати и друге да пію.
 И при столу и у оружію,
 Єднаке се силе изискую:
 Єрѣ ко храбаръ што вођа упада
 Где найгушѣи неприятель стои,
 Премъ да други изъ далека гледа

И дркѣући одъ битке се бои;
 Исти таки онай ми се види
 (Нити славу заслужуе маю),
 Коі' за столомъ и гони и нуди
 Другу браћу к' пићу и певаню.
 А онай ми с' чини безъ живота,
 Иль живъ животъ сасвимъ не познае,
 Кои незна шта і' лозна мокрота
 Па с' лудостма другим' се одае.
 Прва с' добра човеческог' рода,
 Огань, вино: — ал' никако вода:—
 Изгонѣна зла виномъ падаю
 Драге песме за њима настаю
 Часть, пріятность вину і' поклонила,
 Коя іой є наймилиа била,
 Па и шала и любовъ отмѣна,
 Любка игра, смеіомъ зачинѣна.
 Зато чувствомъ ти Баха повольнимъ
 Дѣла с' лаѣай, испіай весео,
 Да с' немисли да си зато сео
 За трпезу, ко оро грабљиви,
 Текъ да ситишь трбу прождрљиви;
 Незнаюћи шта су праве части
 Руйног' вина кадъ некушашъ сласти. —
 Кано ясно сунце када
 Полудневной у светлости

Густи облакъ препунъ града
Обавіє са мрачности,

Землѣдѣлцу носећ' яде;
Кои нѣга тужно гледа,
Куда лети, где да паде,
Где л' да с' има згодит' беда.

Так' почетакъ тог' говора
На вниманѣ све побуди,
Да са чезньомъ пазит' мора
Духъ, што желю плаху труди.

Но ко опетъ што засія
Ярко сунце за облакомъ,
Када сѣверъ лют' развія
Синьи облакъ силомъ якомъ;

А са сунцемъ и надежда
Ратару се благом' врати:
Ерѣ страхъ големъ (ал' безъ вреда)
Ледним' срцемъ онъ пропрати:

Так' на речи скочи ове
Неизвѣстна дружба пріє,
Када зачу да є зове
Опетъ с' нова да се піє. —

Шуманъ жуборъ одъ похвале
 Кликнуше му сви другари;—
 Онъ враћаюћ' с' хвалам' хвале
 Пристойно имъ благодари.

Држећ' чаше сви у руци
 Еданъ заче беседити:
 Слова твога ясни звуци
 Кога неће умилити —

Драги брате! ал' на пиће
 Нисе треба насъ гонити;
 Еръ ко съ чашомъ 'вѣкъ освиће
 Лошъ при гостби неће бити.

Што су звона побожноме
 Кад' ударе на ютренъ,
 То е исто срцу моме
 Пунихъ чаша ясно пѣнѣ.

(Види) Ал' при свем' том' лепо збори
 Паніязидъ гласовити,
 Кога славни умотвори
 Изчезоше у забити.“

Рѣчь престаде а дѣло настаде:
 Стакленим' се звонма ударише,

Сећаюћ' се здравице напите,
 Сложним' гласомъ „многа лѣта“ громко
 Започеше у пречасногъ здравлѣ!
 Докъ онъ испи и песма се сврши,
 А певачи (болѣ винопице,
 Ко войници добро увѣчбани,
 Еднак' пуне еднак' ватру даю,
 Скупа почну скупа и доврше,
 Па са виномъ мисле да угуше
 Свога грла ненасите гуше!?
 Но ко крвлю риса заязиги,
 Ко ли море судомъ изпразнити,
 Сребролюбца л' утишати златомъ?

Кои' видіо када облакъ густі
 Препунъ дажда у летня времена,
 Са грмљавомъ у блюску се спусти
 На сухъ предѣлъ, ком' су поверена:
 Зверъ, човека, ранећа семена; —
 Па кад' узанъ поліе и пусти
 Просторъ онай кои песакъ има,
 Кои' нит' дав нит' што у се прима. —

Земля пів дажду богодану
 Ал' на користь, и брзо пожели
 Тихость неба и зраку сунчану;
 Но облаци кои су се свели

У капляма на землю песчану,
 Цѣль су свою у путу помели:
 Еръ текъ сунце што мало огране
 А сувъ песакъ ко и пре остане.

Исто тако и наши юнаци,
 С' обое се успоредит' могу: —
 Еръ се често виде на нѣм' знаци
 Кои плодность показую млогу;
 Ал' іошъ чешѣ зборъ се исти баци
 У піянство, да безумну слогу
 Засведочи, и подобно песку,
 Текъ у пићу сити наравъ зверску. —

У здравици искаплѣне
 На столъ чаше оставише,
 Па у виномъ помрачене
 Беседе се упустише. —

О балсаме свію рана!
 И причино грѣха люта,
 О радости изабрана,
 Са прикоромъ обасута.

Ти о вино свемогуће,
 Райског' чувства садружниче!
 Но у едно и горуће
 Кужне страсти поспѣшниче!

Вино райско и паклено!
 Кол'ке здружашъ противности?
 Кол'ко л' им' несмислено
 Зло навлачишъ, ломишъ кости?

У почетку свеђ' се стварашъ
 Драгимъ пићемъ, сладкимъ медомъ,
 А на поконъ све обарашъ
 И са твоим' труєшъ єдомъ. —

Глава пићемъ напунѣна
 Ваздухъ чисти навекъ тражи;
 И жеђъ и гладъ засићена
 Хтѣюћ' себе да разблажи
 Ходъ требує, да примљвно єло,
 Духъ разведри и окрепи тѣло.

И. се зато садъ упути,
 (Кога пиће већъ занесе)
 На свѣжъ ваздухъ да с' разбуди,
 И разведри и разтресе.

Примѣтивши други ово,
 Лукаво га запиташе:
 Куда море, заръ се друштво
 Недопада теби наше?

Домаћинъ имъ на то рече:
 (Строго пазећ' дужность свою,)

Недай боже да се стече
 У мом' дому, да гость кою
 Трпи нужду, ил' насил' чие,
 Еръ то друштво и весел' ние.

Задоволянъ човекъ да б
 Живит' мора у слободи:
 Еръ слобода єдина б
 Одъ куд' врлость сва исходи.

Ал' ти брате киркинога двора
 Опомини с' кад' на дворъ нзаћешъ;
 Да у судби ядног' Елпинора
 И самъ свою кодъ мене ненаћешъ;
 Стрмо і' овде; еръ се кончи гора
 Зато пази да к'о онъ непроћешъ
 Ербо заманъ Одисеа сузе
 Мракъ Ереба кад' нѣга обузе!

Младъ си іоште па била би штета
 Да ти Клото већъ жицу допреде.
 Оде онай, а и газда преста. —
 Али други речъ сада поведе:
 Коя штета ако нѣга неста
 Пре ил' после тек' одъ смрти бледе
 Избавит' се могуће нам' ние,
 Болъ дакле што насъ нађе пріе;

Баръ би сада ко у сну изчезо
 Ситъ и пиянъ безъ бриге и страха
 Неі'мавъ чувства смръть би свою весо
 Безъ болова гледо и уздаха!
 Сретанъ онай ком' є тако свезо
 У незнаню Еребъ чувства плаха!
 И я кадъ би смръть имо по жельи
 Та би била с' драгомъ у постельи:

Ил' при вину ил' у тврдом' санку.
 Тако рече, згледаше с' остали
 Равнодушность када чуше таку
 Одъ онога ког' су познавали
 Да га воли и да любавъ жарку
 С' нѣиме води, па садъ ко у шали
 О злой коби свога друга збори,
 Ког' зло приє, ко своега мори.

За часъ кратакъ размишлянѣ наста
 У маленомъ збору нѣиовоме
 Єрѣ пречасни брзо опетъ уста
 И речъ рече пріятелю своме:
 Мудру слово и кратко є доста
 Да увиди што у природноме
 Непремѣном' закону постои;
 По ком' дѣли онъ управля свои!

Свака ій' жалость безъ разлога луда:
 Єрѣ што можно одвратити ніє
 И што вѣчногъ немож' избеѣ' суда,
 Зашт' да с' затим' потокъ суза ліє
 Зашт' ту среѣа да с' проклинѣ худа?
 Но при свемъ том' свуда обичай в
 И іошт' чувство силніє одъ тога
 Да смртъ човекъ сачовека свога.

Оплакує, а и туѣ беде,
 Чувствителном' (каквихъ доста има)
 Често срце ко собствене зледе. —
 „Ха речима радо би твоима
 Я верово (коє людска штеде
 Срца одкрит' у св'имъ пороцима)
 Кад' неб' знао да у найблажію
 Кужне злобе одежду се крію.

Кад' неб' знао колико у людском'
 Срцу зала великій и мали
 Гадно расту, са клеветомъ мрзкомъ,
 Коя беснеѣ' лавомъ своїомъ пали;
 Кад' неб' знао колік' злбомъ змійскомъ
 Подвлаче се субтилно у шали
 Само речцу да одъ тебе чую,
 Па да єдомъ своимъ га отрую.

Двозначеће кад' неби погледе
 Познавао Яна брадатого
 Ћутаюће да лажъ и увреде
 Болъ пробу и грѣ онога
 На ког' ходе да у срце згоде.
 И јошъ к' тому ята зала млога.
 Свега тога кадъ я знао неби,
 Оида б' мого веровати теби.

Сажаленъ најприродније е
 Одъ свихъ другихъ осећаня нама;
 И зверенъ то и данасъ пази,
 Ал' одъ людског' я се сажаленя
 Горе грозимъ нег' одъ пакла сама!
 Онъ доврши а започе други:
 Худо зборишъ о срцу людскоме
 На кое те као што увиђамъ
 Тайна мрзость подпалюе силно,
 Да све грдећ' и самъ себе нужно
 Той поруги подвргнути морашъ!
 Та беснило какво і' сравњивати
 Безсловесна са човекомъ умнимъ,
 И нѣжнѣ срце приписиват'
 Свирѣпости, одричућ' се свойства
 Коя с' умомъ природа намъ даде,
 Ти веруй ми немашъ дослѣдности,
 Твое с' мисли саме противности.

С' каквимъ љаво чертама се смее
 Кад' грешничку онъ заводи душу
 Путь спасеня да остави свога:
 Исто тако смешио се овај
 Слушајући беседу противну,
 Па запламћенъ у срдитомъ гнѣву
 Пролетѣвше изговори речій:

Ахъ та шта є то дослѣданъ бити,
 О чем' неки толико лудую?
 Можели се то и помислити
 Да што људи єданпутъ намъ скую
 Крозъ савъ животъ да има служити
 Као правацъ? на комъ да с' осную:
 Мисли желѣ, наше наклоности
 И времена тамне околности?!

Лудъ дослѣданъ, — то ти є свеєдно:
 Єрѣ дослѣдность хоѣе постоянство
 За свакада, да начело бедно
 Засведочи а томе тиранство
 Страсти наших', и време нештедно
 Путе крате и несавршенство
 Чувства плахи, коя насъ вараю,
 И дажъ често за истину даю!

Хайдъ са тиме, єрѣ што данасъ ствара
 Сила, кою, разумомъ зовемо,

То нам' срце сутра данъ обара,
 И ми с' томе с' погрдомъ смеемо.
 И тако насъ одъ данъ на данъ вара
 Умъ и чувства коим' неможемо
 Цѣль и правацъ ми никада дати,
 Тог' причину јошъ манъ сазнати?

Празна речи ко и многе друге
 „Дослѣдности!“ еръ хоћешъ створеня
 Гадна, мрзка, да учинишъ слуге
 Немоћнога ума и мишленя!
 Те са тога грдишъ и поруге
 Рађаю се, лажъ и увређеня. —
 Еръ свак' другомъ заданут' е страсти
 Кою уму нестои у власти

Поправити, оли изгонити.
 Еръ предъле срце свое брани;
 Оно неда страсти подярмити
 Таштомъ уму да живость сарани,
 И савъ моралъ заманъ ће с' трудити
 Да су чувства нѣгови подани. —
 Што данъ и ноћъ, то су умъ и страсти
 Први славу, друга тражи сласти.“

И разговоръ јошъ бы жешћи быо,
 Да се нѣ трећи поставио

Ко посредникъ између оба ова,
 Говорећи: на што дишпуть таки,
 Који е кадаръ и између другога
 Мрзость зажећу и раздоръ опаки?—
 Два ехтрема ви оба држите,
 И свако право у своме видите.

Те су ствари мале и незнатне,
 Да с' о њима каква распра води,
 А и свакомъ другчије понятие;
 Зато с' често у шали изроди
 Гнѣвъ и грубость и грдиѣ несретне
 Еданъ с' другимъ кад' немож' да с' згоди.
 Који у томе држи мудрость коју,
 Тай одкрива текемъ слабость своју.

Миліони неимаю право;
 И сви најзадъ то опетъ имаю.
 Коб' се дакле са тиме одаво
 Да истражи, тай желаномъ краю
 Неће приспѣт', и вара се здраво
 Да се люди лако познат' даю. —
 Па ко тражи мудрость у облаку, —
 Тай тумара по незнаня мраку.

Ал' се човекъ малоумни труди,
 Да проучи и оно докучи

Духъ за чиме несвѣстанъ му блуди;
 Често види да се заманъ мучи,
 Ал' бадава што єдном' пробуди
 Страсть у срцу и желя одлучи,
 Онъ за тиме бори се и чезне,
 Докъ у беду крайню неугрезне.

А невиди да некрѣпка крила,
 Среѣа често склапля и развїя;
 Да с' родъ на родъ пра на пра гомила;
 Да се нада у жельи разбїя;
 Да і' страсть, чувство и мишленя сила,
 Плаха, слаба, ташта фантазія;
 Коя сумню за начело ствара,
 Да е опетъ с' томъ истомъ обара.

Ахъ нашъ животъ међъ два света плива.
 Звезда єдна на край хоризонта.
 Вѣсть дат' коѣе шта с' са нама збива
 Ко знат' може како і' кодъ Харонта?
 Као волна што жало умива
 Бѣжи време, у коме живота
 Людскогъ искра и рађа с' и гаси
 Ко грунувши о стѣну таласи.

Я обичай старихъ Египћана
 При веселю обдржават' неђу!
 Нит' слушати она мѣдрованя

Коя нови мудраци блебећу; —
 Сваком' послу своя і' радость дана:
 Рад' кадъ радишъ весели с' у пићу:
 Мой е temelь, весо фантастички,
 На том' зидамъ я животъ пластички.

Зато држете чаше да с' куцнемо
 Руине капль весело гуцнемо!
 А окайте с' умнога ината,
 И чувственогъ са разумомъ рата!
 Послушаше с' (ко где слога влада,)
 Латише се свог' убавог' рада,
 Изкаплюю, — на здравль имъ било!
 Вино имъ се у крвь претворило! —

А пречасни речъ започе с' нова,
 (Те на позоръ остале обрати.)
 „Домаћине! с' начелима слова
 Я се твога немогу слагати,
 Сръ многа си рек'о безъ основа,
 Незреломе коя могу дати,
 Поводъ худи к' зломъ и рѣавоме;
 И наудит' вѣку млађаноме!

Зато хоћу да му кажемъ сада
 Како валя мислити о свету;
 Почемъ ако верно се узвлада,
 Желя своихъ достигнуће мету.

Томъ се надамъ, еръ човека млада
 Будъ се свія подобно дрвету,
 Коегъ слабе и некрѣпке жиле,
 Вольно вію свакогъ ветра силе.

То изрекши противнику своме
 Окренусе па говоритъ пође:
 Све на свету што видишь овоме,
 Рађа с', трае, па брзо и прође. —
 Правда вечна осуди насъ к' томе,
 Судъ тай смртногъ никогъ немимо'ђе!
 Ал' живота и по смрти има,
 Часномъ гласу и добримъ дѣлима.

Светъ се с' ничимъ уподобитъ веда:
 Еръ што і' у нѣмъ, и то светомъ, све е,
 Но свакогъ човекъ самъ у себи гледа
 Светъ у маломъ, и у томъ ако е
 С' собомъ згоданъ, то ќе онъ безъ вреда
 И у ономъ траятъ дане свое.
 Ко у себи самъ се задовољи
 Свакој светској избећ' ќе невољи.

Любавъ зато у срце посади:
 — Прво за се, па и за другога;
 — Буди истинъ и наклонѣнь правди,
 — Што себ' желишь ольрабрата свога
 — То свомъ ближнемъ и самъ весо ради;

Страхъ и наду кодъ демона злого
 Гон' изъ срца, па биѣшъ спокоянъ,
 Страсть укроти, — блаженъ задоволянъ.

Власть почитуй и старіег' свога,
 Горди с' клони слабодушне бѣжи,
 Буд' любезанъ, па злог' и доброга
 С' обхоѣнѣмъ пріятельски вежи.

Све неслушай, ал' не ни никога,
 Несмысленость у обое лежи.

Избора се Еркулова сеѣай,
 Пре нег' почнешъ зрело с' собомъ вѣнай.

Разне путе кои среѣи воде

Ти у млоштву ствари ѣшъ видити.

Али одъ тихъ ако желишъ плоде

Окусити, морашъ се трудити

Са опазомъ, да све непогоде

Умно скршишъ па ѣшъ сретанъ бити. —

Мударъ с' креѣе куда ветаръ дува,

Ко с' самъ чува, тога и Богъ чува.

Што самъ немо'шъ другъ ѣе ти помоѣи:

(Юшъ у свету добри люди има;)

Ови с' држи, па ѣшъ добро проѣи —

Свудъ успѣти у своимъ дѣлима:

Страсти смирит', к' жельной цѣли доѣи —

Животъ скончат' сходанъ блаженима. —

Ако желишь умну славу стећи,
Онда ово јошъ имамъ ти рећи:

Радо ради, свога зноемъ чела,
Читай, мисли, преврћи и пиши,
Сравнуй, учи, пази другихъ дѣла;
Што т' неваля дрзновено бриши,
Ако желишь да ти е весела

Плавъ живота, и ти са нѣомъ тиши. —

Собственног' су слатки плоди труда,
С' туђимъ с' дичит' то е желя худа!

Добесѣди, а учтивость овај
Изъявлююћ' поклони се смерно.

Дружба друга ко одговоръ на тай
Саветъ даде, и слово примерно,
Знакъ с' чашама, показуюћ' значай

У том' сталанъ где с' испія верно —

И право е, кад' желъ единаке

У свим' гору за радове таке. —

Искапише. А — — — отвори

Уста своя, да пречасномъ каже

Зашто худа мисо нѣга мори,

И о свету зло мислит' налаже —

(Премда дѣломъ то нигда нетвори

И шта више често подпомаже

Враге своје, кои с' отомъ брину,

Дно пропасти како да га рину.)

„Савѣтнице! човечности твоє
 Чисто срце и искреность славу,
 Любавь к' добру, желю благу своє
 Видит' сретне, руку бедном' справну
 Помошь дати, почитує мое
 Срце, коє благодарность явну
 Не у речма нег' у чувству своме
 Свѣтованю приказує твоє.

Ал' искусство преморава мене,
 Да се крепко мог' држимъ начела;
 Да презиремъ све речи искрене
 Людског' срца, еръ ми є донела
 Та искреность и яде чемерне;
 И претворность людска ме є смела,
 Тако силно да се свакогъ боимъ,
 Кой ме блажи с' разговоромъ своимъ:

Еръ я много веѣъ познаемъ люди,
 Кой пріятель с' прва ти се гради,
 И онога све предъ тобомъ куди
 С киме после о глави ти ради —
 (И узъ груди притискує груди,
 С' гаднимъ блудомъ страсти своє слади,
 И лиже се и любви се слатко,
 Н савъ посо израђує глатко!)

Оба овде разумите рода:
 Mein Gefühl und Ahndung täuschten mich nie;

Єрѣ я писамъ бадава одъ плода
 Окусио, кой спознанѣ носи!
 И видіо, (ахъ колика шкода,
 За човека!) да свакъ худо мисли!!
 Ал' с' поля се указуємъ тако,
 Како станѣ налаже опако. —

Самъ у себи люде сматрамъ 'вако:
 Мрзитель, гадне хулитель,
 Морске ветре кои с' крећу лако;
 Блудне друге, лажне пріятель;
 Лицемѣре, кои свакояко
 Ликъ изврћу, подле ласкатель,
 Клеветнике, и злбљивце худе —
 Зле у срцу а у мозгу луде. —
 „Та іошъ грѣе“ продужити хтеде,
 Домаћица садъ да не отвори
 Врата собна и нѣине беседе
 Непрекиде с' ови разговори:
 Красно друштво, да с' съ нѣима проведе
 Ко за песмомъ и игранкомъ гори!
 Тако се в и сна поуздала
 Па „ялова“ сирота остала.
 Деца с' моя мало разведрише,
 Када чуше и када видише
 „Да удари ѣеифъ у дружину“
 На сироте у надежди бише

Да ће затимъ и певанька слѣдитъ
 И забава, и окретна игра. —
 Ал' ви мешто да се веселите
 С' дешпутима време проводите. —
 Лепа дружба весели младићи
 Поредъ васъ би могле играчице:
 Пећи кестенъ ил' продаватъ першунъ.
 А домаћинъ на то нъойзи рече:
 Чекай мало моя верна друго,
 Ёра томе јоште нѣ време;
 Докъ мракъ падне и попаде с' свеће
 Текъ ће онда настати веселъ!
 А и я самъ собомъ премишляо
 Да пошлѣмо по В. — — гайдаша
 Кои уме и игре и песме;
 (И ког' слушамаъ я радіе свагда
 Нег' све банде и музике ш. — — е)
 А госпа му речъ преузе опетъ:
 Ти с' мислю, я самъ учинила;
 Али нисамъ самога гайдаша
 Нег' и друштво красно и отмѣно,
 Поредъ нѣга овамо зазвада:
 Ту ће доћи прія са Ёлицомъ;
 Нашъ комшія и Господинъ Н. — —
 Фрайла Анка и госпоя Тина,
 И Катинка и фрайла Милица,
 (При тим' реч'ма насмѣну се газда,)

Две три госпе коє ће т' видити,
 И са њима девојчице красне
 Умиљотог' лица и погледа. —
 Та чекайте докъ видите само
 Ту ће бити друштво „што ми радишъ!“
 Ко поредъ њихъ весео nebude
 Тог' се заманъ развеселит' труде:
 Добра вина и славна дружина.
 Зборъ весели радостно е слушо
 Домаћице, и супруга верна,
 Не у речи и у дѣли добри,
 Но у срцу и у мисли сходне:
 Желъ, волъ, наклоности исте,
 Коє теку изъ душе имъ чисте!
 Па држећи верне чаше пуне,
 Здравицу јој ову изрекоше:
 Домаћице, дико и похвало!
 Ти насъ частишъ и дочекомъ нудишъ,
 Па уз-ато и о том' се бринешъ
 Како дружбу да сакупишъ већу:
 (Да намъ совра јошъ светлія буде.)
 Цветъ момака изборъ девојка,
 Да ликую, шале с' и играю,
 Докле дани младости им' траю! —
 Ти насъ тражишъ развеселит' сада,
 (И Богъ тебе срећомъ веселио!)
 Ти насъ сада, а богъ тебе вазда! —

Кол'ко Фрушка у себи дрвећа,
 И пролеће мириснога цвећа,
 Кол'ко Дунай ладнихъ капљи има,
 Кол'ко лѣто дана и часова,
 Кол'ко зора свѣтлећи с' сузица,
 Кол'ко зрака, светлостъ сунца ярка,
 Кол'ко небо звезда и облака:
 Ти толико среће и напредка
 У животу дочекала своме!
 Сваки т' данакъ Богъ до доносио:
 Миръ и срећу, здрављъ и веселъ,
 Добримъ часомъ а сретнимъ гласомъ!
 Више пута госте дочекала,
 И радостно навекъ испраћала;
 Желанъ се твоє испунило,
 Све ти здраво и честито било! "

Домаћица на том' благодари. —
 А дружина „Услыши господи“
 У све гласе започе, да с' стари,
 (Кои' одъ давњи предака се води)
 При веселю, обичай неквиари. —
 А кадъ песма свомъ краю доброди,
 Звекетъ чаша настаде и пиће,
 — Коє земнихъ, ублажава биће. —
 Садъ гласъ еданъ подиже изъ дружбе:
 Браћо драга, я би реко вама

Какве б' мого пріятельске службе,
 — Нашъ П. — — — учинити нама:
 (Знамъ и ви ѣет' слушати га радо,)
 Кадъ би хтео єдну одъ песама
 Испѣвати, одъ старихъ юнака:
 Ил' одъ Марка ил' войводе Янка!

Сложна браћа како речи чуше.
 Како чуше таки одобрише;
 Па съ молбама оногъ обасуше,
 (Пѣвци, свирци, и самъ Хорацъ пише,
 Даю с' молит' пре нег' те послужи!)
 Да запѣва како се побише:
 Цинъ и Марко около дарова,
 Поповића Стояна сватова!

Први опетъ речъ започе с' нова П
 Говорити дружби и пѣвачу:
 Приятельи, поименце ова,
 Или она башъ немора бити.
 То на вољи оставимо нѣму. —
 Па мож' и нам' допаднут' се коя
 Одъ толико избранихъ пѣсама,
 Што осташе одъ србскихъ пѣваца. —
 Одъ Вишњића и Подруговића,
 Старца Рашка и честита Марка,
 Бистроумна несретна Кузмана,
 Слепца Павла богомъ дарована,

И одъ оногъ колашинскогъ старца!
 — Комъ се диве Нѣмци и Латини! —
 Онъ по себи две пѣсме остави,
 Збогъ коихъ ће да му с' име слави:
 Докъ по небу ясне звезде теку,
 Докъ устрае чувства у човеку! —
 Све што т' срце и мисо зажели,
 Све природа што у себи има,
 Све у речма наћићешъ њинима! —
 Одъ юнака и одъ девојка,
 Одъ хатова и крвнихъ сватова,
 Одъ мегдана и мудрогъ дивана,
 Одъ сабаля и бойнихъ копаля,
 И одъ лова и одъ соколова,
 Одъ тамница и одъ крчмарица,
 И одъ вина и одъ тулумина!
 Одъ тихъ побро запевајде едну!
 Ёръ досадъ се лепо веселисмо
 Веселисмо и вина написмо,
 Јоште песма изостаде само,
 Кою сада одъ тебе чекамо!
 На чертама изявлююћъ лица
 — Да с' са њиномъ саглашава жельомъ
 Ове пѣвачъ изговори речи:
 Мило ми є и угодно ми є
 Да с' чимъ могу испунити желью
 Пријатеља, средъ вакогъ веселя!

Ал' ми едну допустите речцу:
 Све познаемъ и све почитуемъ,
 Приятелю одъ онихъ пѣвача! —
 Ал' осимъ нѣхъ юшъ и другихъ има:
 Другог' соя и другога кроя,
 Друге струке и веће науке,
 Другог' реда и болѣг' изгледа!
 Кои србску у пропасти славу
 Опѣваше болѣ и славнѣ
 Него неки, „за сада свѣтлѣйшій,
 Увѣнчани, па и „опробаный!“ —
 („Оде мое“ и „никадъ пѣвати“
 Охъ како сте жалостно кукавне!
 Ђси „предъ ноге положити лиру!!“
 Но ако е и то „лира“ била,
 То си и ти (нееди се) Славко!
 Омиръ, Байронъ, Иванъ и Ариостъ! —
 Ал' шта чинит' светъ о ком' незбори,
 А радъ б' хтѣо величат' се славомъ,
 Да б' са чега, ал' — с' пукнуте лире! —
 Тай се брука докле славу тражи,
 Хвали другог' да буде похвалѣнъ;
 Тако, тако хвалите се само:
 Denn, wer Teufel würde euch sonst loben!)
 О уранку и о сляномъ данку!
 Я љу зато почет' одъ Косова
 — Гдено паде србска царевина, —

Л а з а р и ц у , сувог' злата вредну,
Кою спѣва муза Іоксимова !! “

Пѣвай пѣвай ти мой мили друже,
Докъ те браћа у веселю круже,
Докъ ти срце іошъ за песмомъ гине
Пѣвай пѣвай да те желя мине!

Ал' прсклетство коє і' међ' людима
За живота да тій неумію,
Цѣну дати заслужним' трудима;
И истину за потомство крию? —
Но бадава єръ вѣкъ свакій има
Грѣхе таке, умъ кои му вію.
И ко пише да у вѣку живи
Савременикъ, свой том' се недиви!

Русо где є ібі cruciatur,
(Байровъ тако а и ти Іоксиме.)

А где ніє тамо laudatur,

И у слави узносе му име.

Sic frequenter in terris peccatur

Зависть лудость доволъ се тиме:

Зато љуте ил' те злобно куде

Мрзе болѣг', ко обично луде!

Но што і' Жуанъ, Османъ, Илиада,

Лукрець што є са нѣим' Pharsalia,

Што е Тассо, што е Лузіада,
 Што і' divina Данта commedia
 И любви бѣснег' Орланда,
 И сва светлостъ коя у нѣм' сія:
 Исто то е Лазарица твоѧ,
 Чувства коя раздрагава моя!

На нек' вичу и нек' буку дижу
 Сви критици кои ти завиде:
 Ерѣ предѣ тобомѣ као црви гмижу
 Сви у калу, изѣ ког' едѧ с' виде. —
 Славног' сваког' таке судбе стижу —
 Луди с' горде, чег' се мудри стиде. —
 На свако има своѧ Терасоне
 И магарце Транквиле Шветоне.

Ал' поредѣ тог' Омирѣ и Лукани
 С' Лазарицомѣ остаѣеду слави;
 Та докѣ листомѣ гора с' узодѣѧ,
 Косѣ и славуѣ докѣ у нѣой попѣѧ,
 Докѣ годѣ пчела узходи по цѣѣту,
 Докле Срѧа узбуде на свѣту,
 Докѣ годѣ траѣ и лѣта и зиме:
 Твоѧ име славиѣе с' Јоксиме!

Ти одѣ чистог' запламѣена стиѧа
 Парнаскино, стан' да с' одморимо. —
 Наша гостѧа траѣ безѣ прекиѧа,

И ми с' у нъой еднако губимо
 Ко' у згради кою Дедаъ зида. —
 А незнамо да са тим' мучимо
 Читателъ, ерь одъ руйне зоре
 Ми водимо ове разговоре. —

Данъ и обѣдъ веѣмъ доѣе краю
 Зато моз пустићу юнаке,
 До вечере да се проходаю;
 И разгоне винске магле яке.
 Скупићу их' чимъ свеѣе засяю
 И чимъ месецъ ясне бади зраке —
 Па ко узкте шта е даъ знати,
 Тай ме мора до края читати.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Р19 СрГ 397/1.1

ПЕЧАТНЈА И. К. СОПРОНА У ЗЕМУНУ.